EVRIPIDIS

TRAGOEDIAE DVAE, HECV=
BA, & IPHIGENIA *in Aulide, la
tinæ factæ*, DES. ERASMO
ROTERODAMO *in
terprete.*

APVD INCLYTAM
BASILEAM. M.
D. XXII.

REVERENDO IN

CHRISTO PATRI GVILIELMO ARCHIEPI-
scopo Cantuariensi Primati Angliæ, ERAS. *Rote.* S. P. D.

QVVM IN ANIMO STATVissem Præsul amplissime, uertendis græcis authoribus rẽ Theologicã, deũ immortalem, ꝗ̃ idigne sophisticis nugis deprauatã, ꝓ uirili mea uł restituere, uł adiuuare, ne statim iuxta Græcorũ adagionẽ, ἐν τῷ πίθῳ τὴν κεράμειαν ꝑiclitari uiderer, & ad tantũ munus illotis (ut aiunt) pedibus irrumpere, uisum est mihi prius ꝑiculum facere, ꝗ̃ nõ lusissem operã in utriusq; linguæ studiũ insumptã, idq; in re difficillima quidẽ illa, sed tamẽ prophana, quo pariter & negocij difficultas ad meditationẽ conduceret, & si quid esset peccatum citra sacrarũ scripturarũ iniuriam, solius ingenij ꝑiculo peccaretur. Itaq; duas Euripidis Tragœdias, Hecubã & Iphigeniã in Aulide, latinas facere sum aggressus, siquis forte deus cœptis tam audacibus dexter aspiraret: Deinde quum uiderẽ oꝑis instituti specimen non displicere uiris utriusq; linguæ callẽtissimis (quos profecto iam aliquot habet Angelia, liceat modo uerum citra inuidiam fateri, quouis in genere doctrinæ, uł Italiæ totius admiratiõe dignos) intra pauculos mẽseis, Musis bene iuuantibus, ad umbilicum perduxi. Quãto cum sudore, id ij demum exꝑientur, quicũq; in eãdem palæstram descenderint. Etenim quũ illud ipsũ ex bene Græcis, bene latina facere, sit eiusm odi ut singularem

gularem aliquem requirat artificem, neq; solũ sermonis utriusq; copiosa, parataq; supellectile ditissimũ, uerum etiam oculatissimũ, uigilantissimumq; adeo, ut sæculis iam aliquot nullus extiterit, qui in hoc munere omnibus eruditorũ calculis probaretur, facilis nimirũ est coniectura, quantum fuerit negocij, carmen carmine reddere, præsertim tam uariũ & inusitatum, idq; ex authore nõ modo tam antiquo, eoq; Tragico, uerũ etiã mirum in modum presso, subtili, excusso, in quo nihil ociosum, nihil quod uel adimere, uel mutare citra flagitium queas, præterea qui in tractandis locis rhetoricis tam creber sit, tam acutus, ut passim declamare uideatur. Adde nunc choros, nescio quanã affectatione, adeo obscuros, ut Oedipo quopiam, aut Delio sit opus magis, quàm interprete. Accedit ad hæc codicum deprauatio, exemplarium inopia, nulli interpretes, ad quos confugiamus. Quo minus admiror, si ne hoc quidem felicissimo sæculo quisq̃ Italorum ausus fuit hoc muneris aggredi, ut Tragœdiam aliquam, aut Comœdiã uerteret, quũ plures Homero manus sint admoliti, inter quos etiam Politianus ipse sibi non satisfecit, Quidam Hesiodum tentarit, neq; id satis feliciter. alius Theocritũ sit aggressus sed multo etiam infelicius. Deniq; quũ Franciscus Philelphus (id quod post institutam interpretationem congnouimus) primam Hecubæ scenam in oratione quadam funebri traduxerit, sed ita, ut nobis alioqui putidulis, uir tantus animi non parum adderet. Ego porrò neq; tan

tis exemplis, neq; tam multis operis difficultatibus de territus magis, q̃ Poëtæ huius suauiloquentia plus q̃ mellita, quam illi tribuunt etiã inimici, allectus, rem ha ctenus intentatam non sum ueritus aggredi: futurum sperans, ut etiam si parum præstitissem, tamẽ candidi lectores uel hunc meum conatum laude aliqua dignũ ducerent: porrò maligniores saltem ueniam darent o- peris tam ardui nouo interpreti. Maxme quod ad cæ- teras difficultates ipse prudens nõ mediocre pondus adiecerim, mea in uertendo religione, dum conor quo ad licet, Græcanici poëmatis figuras, quasiq; filum re- præsentare, dum uersum uersui, dum uerbũ penè uer bo reddere nitor, dũ ubiq; sententiæ uim, ac pondus summa cum fide latinis auribus appẽdere studeo. Si- ue, quod mihi non perinde probatur illa in uertendis authoribus libertas, quam Marcus Tullius ut alijs p- mittit, ita ipse (penè dixerim immodice) usurpauit: siue quod nouus interpres in hanc malui peccare partem, ut superstitiosior uiderer alicui potius, quàm licentior, id est, ut littoralibus in harenis nonnunquam hærere uiderer potius, quàm fracta naue medijs natare flucti bus: maluiq; committere, ut eruditi candorem, & con cinnitatem carminis in me forsitan desyderarent, q̃ fi- dem. Deniq; nolui Paraphrasten professus eam mihi latebram parare, qua multi suam palliant inscitiam, ac loliginis in morẽ, ne deprehendantur, suis se tenebris inuoluunt. Iam uero quod Latinæ Tragœdiæ grandi loquẽtiam, ampullas, & sesquipedalia (ut Flaccus ait)

uerba

uerba hic nusquã audiãt, mihi non debẽt imputare, si interpretis officio fungẽs, eius quẽ uerti, pressam sanitatẽ, elegantiãq; referre malui, q̃ alienũ tumorẽ, q me nec aliâs magnopere delectat. Porrò certissimã in spẽ uocor fore, ut hic labor meus quũ aduersus iniquorũ calũnias sit egregie tutus, tũ candidis, & æquis gratissimus exeat, excellẽtissime pater, si tuo quoq; calculo fuerit cõprobatus, quẽ eqdem in tanto ornatissimorum principũ nũero facile mihi delegi, cui meas has vigilias consecrarẽ, ut quẽ unũ pspexerim præter summũ fortunæ splendorẽ, literis, eloquẽtia, prudẽtia, pietate, modestia, integritate, postremo singulari quadã erga bonarũ literarũ cultores benignitate, sic præditũ, ornatũ, cumulatũ, ut istud Primatis uocabulũ in nemine magis cõpetat, q̃ in te, q nõ solũ officij dignitate, uerũ multo magis oim uirtutũ genere primas teneas, idẽ & regiæ aulæ præcipuũ ornamentũ, & ecclesiasticæ dignitatis unicũ fastigiũ. Quod si mihi cõtigerit, ut hoc meum studiũ probet à uiro tam probato, pfecto nec hactenus exhausti laboris me pœnitebit, neq; grauabor in posterũ, maiore conatu rem Theologicã adiuuare. Vale, & Erasmũ in eorũ numerũ ascribito, q tuæ paternitati toto pectore sunt addicti. Londini. IX. Ca. Fe.

AD R. P. GVILIELMVM ARCHIEPISCOPVM *Cantuariensem*, ERASMI *carmẽ Iambicũ Trimetrũ*.

SCite Poëtas doctus appellat Maro
Cygnos, Guilielme præsulum eximium decus.

Res mira dictu, ut cuncta consensu nouo
Vati, atque olori congruant diuinitus.
Niueus utrique candor, alter lacteis
Plumis, amico candet alter pectore.
Musis uterque gratus, ac Phoebo sacer.
Et lympidis uterque gaudet amnibus,
Ripis adæque uterque gaudet herbidis,
Pariter canorus uterque, tum potissimum,
Vicina seram mors senectam quum premit.
Aelianus Sed, qui tenent arcana naturæ, negant
Græcus. Audiri olorem, ni sonent fauonij.
Nil ergo mirum, barbaro hoc si sæculo
Canorus olim obmutuit uatum chorus,
Quum tot procaces undique obstrepant noti,
Boreæque tristes, inuidorum & pinguium.
Nulli fauentum prouocent fauonij.
Quod si bonis clementer ingenijs tuæ
Benignitatis, blandus aspiret fauor,
Ita ut facit, tota statim Britannia
Vates uidebis exoriri candidos,
Adeo canoros, atque uocaleis, uti
In alta fundant astra Cygnæum melos,
Quod ipsa & ætas posterorum exaudiat.

ARGVMENTVM

HECVBAE PER EVNDEM ERASMVM.

Post euersam Troiam Græci soluentes in Cherronesum, quæ est è regione Thraciæ, adpulerunt, ubi monu

monumētū extabat Achillis in Troia sepulti. Illic quū rerū ordinādarū gratia dies aliquot egissent, iāq; iterare nauigationē appararēt, Achillis umbra super tumulū uisa, Graecos ne soluerēt prohibuit, postulās, ut ante sibi Polyxena Priami filia mactaretur, quā pater aliquā uiuo despōdisset, cuiusq; gr̄a à Paride, ac Deiphobo iaculo cōfossus interisset, id tp̄is, quū Priamus puellā desponsam traditurus uideretur. Itaq; Graeci memores q̄ ille rē bellicā adiuuisset, statuētesq; uiri uirtutē decorare, suffragijs decreuerūt, uti Polyxena in eius tumulo mactaretur. Datum est aūt negotiū Vlyssi, ut uirginē deduceret, simulq; uafricie facūdię su ę qua praeditus erat, Hecubae matri p̄suaderet, ne id factū ferret impotentius. Quo cū peruenisset Vlysses, repperit puellā ad necē paratā, spōtaneamq;, atq; ultro matri suadentē sibi optabilius esse decore emori liberam, q̄ foede uiuere in seruitute. Deinde dū occiditur filia, Hecuba famulā quāpiā ad littus mittit, ut lauando Polyxenae cadaueri aquam adportaret. Ea dum haurire parat, Polydori corpus offendit i littore iacēs. Nā Polymestor Thracū tyrānus, simulatq; Troię cognouit excidiū, trucidatū puerū in mare abiecerat, q̄ nimirū auro potiretur, q̄d unà cū filio Priamus ad illū miserat dāculū, quū iā p̄iculū immine re uideret ne caperetur Iliū. Erat āt ingēs auri uis, satisq; idonea q̄ Priami genus restitueretur. Hūc igitur Polydorū nacta famul'a uestibus inuolutū defert ad Hecubā. hęc Polyxenā eē suspicata, donec corpus retectū īspiceret, ubi Polydorū eē cognouit, misere discruciatur, secūq; uiā q̄rit

qua pos

qua possit Polymestorẽ ulcisci. Ac re prius cũ Agamemnone cõmunicata, ancillã suã mittit ad Polymestorẽ, quæ eum unà cũ liberis suis ad se iubeat accedere. Esse eñ quiddã maximi mométi, de quo uelit cũ illo colloqui. At ille ignarus Polydori cadauer in littore fuisse repertũ, unà cũ liberis suis ad Hecubam accedit. Ea simulat sese ob eã causam accersiuisse hoẽm, ut illi thesauros quosdã antiquos in Ilio defossos indicaret, deinde iusso secedere satellitio, solum cũ filijs in tentoriũ deducit, tanꝗ̃ illi traditura, quicqd pecuniarũ è Troia secũ extulisset. Erat aũt illic abdita maxima mulierũ turba, qui bus adiuta, Polymestorem introgessum exoculat, ac liberos occidit. Agamemnon audita utriusꝗ causa, cõtra Polymestorẽ pronũtiat, q uideret nõ iuuãdi Græcos studio, sed auri cupiditate puerum interemisse.

ARGVMENTI FINIS.

Actio fabulæ constituitur in Cherroneso, è regione Thraciæ. Chorus constat ex mulieribus Troianis captiuis Hecubæ auxiliaturis.

PERSONAE FABVLAE.

Polydori occisi umbra.
Hecuba regina Troianorum.
Chorus mulierum Troianarum.
Polyxena filia Hecubæ.
Vlysses.
Talthybius præco.
Famula Hecubæ.
Agamemnon rex.
Polymestor Thracum tyrannus.

EVRIPIDIS TRAGICI POETAE HECVBA, LATINA FACTA, ERASMO ROTERODAMO INTERPRETE.

Carmen trimetrum Iambicum.

POLYDORI VERBA.

ADsum, profectus è profundis manibus,
Noctisq; portis, cæca qua silentium
Ab arce porrò coelitum sita est domus,
Polydorus Hecuba natus è Cisseide,
Priamoq; patre: Quem simul coepit timor,
Ne Phrygia Graio marte caderent moenia,
Me furtim alendum Troico emisit solo
Ad hospitam Polymestoris Thracis domum.
Qui Cherronesi fertilem glebam colens,
Armis ferocem Martijs gentem regit.
Multumq; mecum clanculum misit pater
Aurum, urbis ut si concidissent moenia,
Ne uictu egerent liberi superstites.
Eramq; natu Priamidum nouissimus,
Atq; hac foras potissimum me gratia
Submisit, ut cui nec ferundæ lanceæ,
Et ad arma nondum tenera sufficeret manus.

 Ita usq;

Ita usque donec recta stabant pergama, &
Nondum iacebant Ilij turres soli,
Hectorq; frater Marte florebat meus,
Bene apud tyrannum Thraca, patrium hospitem
Crescens alebar, plantulæ in modum miser.
At ubi interiuit Troia, simul & Hectoris
Vita, ac penates concidere patrij,
Deûmq; ad aras ipse procubuit sacras,
Mactante Achillis prole sanguinaria,
Mox me paternus amicus, auri gratia
Miserum trucidat, ac trucidatum salo
Exponit, aurum ut ipse possideat sibi.
Nunc super harena littoris iaceo, hactenus
Aestu per æquor huc, & huc uectus uago,
Infletus, insepultus, at iam promico
Charam ob parentem, corpore relicto meo.
Mihi supernis deuaganti sedibus,
Superaq; in aura, Sol agitur hic tertius.
Itidemq; misera tertium mater diem,
Extorris amplis Ilij pomœrijs,
In hac adest tellure Cherronesia.
Cunctiq; Danai littore hoc in Thracio
Classem tenentes ociosi desident.
Nanq; e sepulchro uisus Aeacides suo,
Argiuum Achilles tenuit omnem exercitum,
Remum ad penates dirigentem ponticum.
Meam is sororem postulat Polyxenam,
Tumulo cupitum honorem, & inferias suo
Dari

Dari, ac feret. neq; enim hoc sinent frustrarier
Honore amici. deinde decretum iubet
Fatale, cædi hac luce germanam meam.
Geminæq; prolis gemina mater funera
Cernet, meumq;, & lachrymandæ uirginis.
Nam quo sepulchri munus assequar mihi,
Ancillæ in undis memet offeram ad pedes,
Venia impetrata dijs ab inferis, uti
Tumulo potiar, in matris incidens manus,
Itaq; (quod ad me) quicquid optaui, assequar.
At anu à parente paululum abscedam. hæc quidem
Iam regis è tentorio profert pedem
Agamemnonis, pauefacta de spectro mei
O mater, huc proh uiua peruenisti, uti
Prognata quum sis regijs è stemmatis,
Indigna ferres seruitutis pondera?
Tam afflicta nunc, & misera, quàm florens eras
,,Quondam, ac beata. Te aliquis extinxit deus,
,,Felicitatis pristinæ inuertens uices,
,,Bonaq; ante acta paribus exæquans malis.

Carmen anapesticum dimetrum, intermixtis nonnunquam eiusdem generis monometris.

Hec. Ducite anum hancce foras ò famulæ,
Ducite sustentantes, uobis
Nunc conseruam Iliades, uerum
Dudum dominam, prendite, ferte,
Portate mei corporis artus,
Tollite, anilem corripite manum.

Ipsa ego torto nixa bacillo,
Annis tardis celerabo pedem, &
Alternos promouero passus.
O fulgur Iouis, ô nox picea,
Vt quid ita sub nocte silenti
Terriculis, uisisque agitor?
O sacra tellus,
Gignens atris somnia pennis,
Sit precor irrita noctis imago,
Quam de gnato,
Q ui seruatur Thracibus oris,
Teq́ꝫ Polyxena filia dulcis
Alto uidi mersa sopore.
Nam terrificum uidi uisum,
Didici, sensi.
O terrestria numina, gnatum
Seruate meum, qui iam solus
Generis superest ancora nostri,
Thraces habitans arua niualis,
Patrio commendatus amico.
Aderit iamiam quodcunq́ꝫ malum,
Luctumq́ꝫ nouum luctibus addet.
Haud sic unquam mens mea certo
Timuit, tremuit, tacta pauore.
Vbi nam diuina Helenum mente,
Vbi Cassandram Iliades uideam?
Vt mihi cæca insomnia pandat.
Vidi siquidem ceruam uariam

(Visu miserum)
Nostro è gremio uidi direptam,
Quam laniat lupus ore cruento.
Terrebar & hinc, summum in tumulum
Vmbra ferocis uenit Achillis,
Aliquam è miseris sibi Troadibus,
Præmia poscens.
Procul à nostra, procul hæc quæso,
Dij depellite somnia, gnata.

Idem genus carminis.

Chor. Ad te celeri præcurri Hecuba
Pede, tentoria herilia linquens,
In quæ serua ego tradita sorte,
Vbi Troianæ è mœnibus urbis,
Graijs abigor bellica præda.
Haud equidem ullum porto leuamen
Aerumnæ præsentis: at ingens
Insuper & graue defero pondus
Tibi priuatim ô mulier, sæui, ac
Diri ueniens nuntia luctus.
Nanque ferunt decernere Graios,
Celebri cœtu tua uti Gnata
Manibus occidatur Achillis.
Qui sublimem scandens tumulum,
Scis fuluis cum apparuit armis,
Naues detinuit Pontigradas,
Nixacq; torto uela rudente,
Hæc uociferans, Quò iam Danai

Fugitis, nostros
Cineres deserturi inhonoros?
At lis multo est orta tumultu,
Ac uariat sententia duplex,
Bellaces Graiugenûm turmas,
Dum pars dandam tumulo inferias,
Pars mactari censet iniquum.
Atque inde tuæ studuit parti
Rex Agamemnon, id fatidicæ
Thalamis elargitus honoris.
Atque uicissim dixere duo
Thesidæ, hos genuistis Athenæ,
Vna erat hæc sententia utrique,
Vti Pelidæ decorent tenero
Busta cruore.
Nec placet, uti Cassandræ thalamos
Armis habeant pluris Achilli.
Et studijs fermè hactenus æquis
Decertatum est, donec uarius
Et suauiloquens suasor, Achiuum
Populo non ingratus Vlysses
Omnem dictis flexit coetum,
Ne, pro captæ cæde puellæ
Neglectum pateretur Achillem,
Vnum è Danais longe primum:
Neu quis apud Persephonen, ex his
Qui bello cecidere, referret,
Quàm male gratus miles Achiuus

Danais Danaum causa cæsis,
Ex Iliacis cesserit aruis.
Sed iam nunc hic aderit Vlysses,
Isto uti uellat ab ubere gnatam,
Eq; manu, ui tollat, anili.
Proin templa adeas, adeas aras,
Accide Atridæ genibus supplex,
Prece sollicita. quicquid olympus,
Quicquid claudit terra deorum.
Siquidem aut places numina uotis,
Ne miseranda orbere puella,
Aut spectent tua lumina oportet
Ad tumulum procumbere, sparsam
Sanguine natam, deq; aurifera
Ceruice atrum undare cruorem.

Idem carminis genus.

Hec. Heu me miseram, quid uociferer?
Quonam ululatu, quonam fletu
Plorem miseræ misera senectæ
Haud portandum,
Seruitij, haud tolerabile pondus?
Heu me me, quis opem mihi uindex
Tulerit? Quæ nam natio? Quæ nam urbs?
Perijt senior, gnati extincti,
Huccine, an illuc flectam gressum?
Quo me uertam?
Vbi quis deus, aut dæmon præsens
Ferat auxilium?

Proh Ili

Proh Iliades sæua ferentes,
Eheu sæua ferentes fata,
Extinxistis me, extinxistis,
Nec mihi post hac
Grata est supero in limine uita.
Defer anum hanc ô pes infelix,
Hanc me infelix ducito ad aulam
Eheu gnata, heu supra cunctas
Miseræ matris filia, prodi.
Prodi tectis, percipe matris
Filia uocem.
Vt cognoscas qualisqualis
Fama tua de uita fertur.
Pol. Ehem mater, mater,
Quid clamas? Quid subitũ apportans,
Sic me ueluti uolucrem tectis
Cogis trepidam prouolitare?
Hec. Heu me gnata..
Pol. Cur sermonum exordia mecum
Diro sumis ab omine mater?
Hec. Ah gnata tuæ metuo uitæ.
Pol. Eloquitor, neq; cælato diu.
Paueo misere paueo mater,
Quæso quid ingemis?
Hec. Gnata. ah miseræ Gnata parentis.
Pol. Quur istud ais?
Hec. Hoc gnatus contendit Achillis,
Communi decreto Argiuum,
Vt Peli

Vti Pelidæ Gnata sepulchro
Mactata cadas.
Pol. Eheu genitrix, ut mala nobis
Immensa refers.
Aperi sodes, aperi mater.
Hec. Rumorem adfero filia dirum.
De cæde tui,
Scitum populus sanxit Achiuus.
Pol. O te afflictam, proh ter miseram,
O male faustæ genitrix sortis.
Q uàm tibi tristem rursus luctum,
Infandumq;, & acerbum mouit
Dæmon aliquis.
Non iam gnata hæc, non tibi posthac,
Infelice senecta infelix
Conseruiero. nanque perinde, ac
Hinnuleum seu montibus hirtis
Alitam uitulam, miseram misera
Mox de manibus uelli aspicies,
Ac sub humum, ceruice recisa,
O bscuro demittier orco.
Illic inter lumine cassos
Degam infelix.
Sed te miseram luctu omnigeno
Defleo mater, nam me fata,
Sortemq; grauem non lamentor
Quum mihi casus sit & optandus
Cedere uita.

Carmen Iambicum trimetrum

Cho. Sed ecce Vlysses huc citus mouet gradum,
Hecube, tibi aliquem nuncium ferens nouum.
Vly. Te scire mulier credo placita exercitus,
Et quæ inter omneis uicerit sententia,
Haud te latere puto, sed exponam tamen.
Visum est Pelasgis, tua uti nata Polyxena
Cadat ad sepulchri Achillis excelsum aggerem;
At uirginis nos esse solenneis duces
Statuere, Pyrrhus Aeacide proles, huic
Præfectus author, ac sacrificus hostiæ.
Scin ergo quid ages? n'e ue ui retraxeris,
Mecum u e manibus uelis contendere.
,, Scitum est profecto quiddam, & in medijs malis
,, Ea quenq; secum sapere quæ sapere est opus.
Hec. Væh uæh adest discrimen (ut uideo) graue,
Gemituq; plenum, & non inane lachrymis.
Neq; enim ipsa dudum uitam acerbam, & asperam
Illic reliqui, quo mori decuit loco.
Neq; me interemit Iuppiter, sed in hoc alit,
Tristissimis uti tristiora conspicer.
Proh misera. Sed iam si licet captis, neq;
Molesta, nec quæ mordeant animum, loqui
Heris. rogeris oportet & paucis mihi,
Atq; ut uicissim nos rogantes audias.
Vlys. Licet, roga. neq; enim hoc tibi inuideo moræ.
Hec. Scin Ilium explorator, ut subiueris
Pannosus, atq; squalidus, genas tuas

Stillæ obsidebant mortis, oculis excitæ.
Vly. Memini. haud enim hęc res summa strixit pectoris.
Hec. Ten, agnitum uni prodidit Helene mihi?
Vlys. Meminimus in discrimen adducti graue.
Hec. Supplexq; factus genua tangebas mea?
Vlys. Sic, manus ut istis instupesceret peplis.
Hec. Dedin ergo uitam, & Ilio emisi solo?
Vlys. Ita, ut hoc profecto solis aspiciam iubar.
Hec. Quid tum locutus, quum mihi in manu fores?
Vlys. Quo me necis subducerem periculo,
Omneis uafer tum comminiscebar dolos,
Cunctasq; pariter persuadendi uias.
Hec. Lege igitur isthac gratiam refers malam,
Quum tuleris à me, quæ tulisse non negas,
At nil iuues nos, sed magis pro uiribus
Incommodes, benefacta compensans malis.
Vestrum genus mortalium ingratissimum,
Quicunq; plebis concionibus leues
Captatis auras, cognitum heu mihi plus satis,
Quâ damnum amicis ferre non facitis pili,
Modo differatis grata multitudini.
At iure quonam, aut quid secuti, uirginem
In hanc, cedò, decreta sanxerunt necis,
Ipsum ne decus hoc suasit, homines cædere
Tumulis, ubi bos uictima addecet magis?
An porrò Achilles mortis authores suæ
Punire quærens, iure in hanc refert necem?
Atqui hæc in illum sceleris admisit nihil.

Helenam ſepulchris hoſtiam par eſt peti.
Illa hunc peremit, illa traxit ad Ilium.
Quod ſi qua uultu legitur ex captis neci,
Formaq; præſtans cæteris, non noſtrum id eſt,
Quippe ore multo Tyndaris decentior.
Eademq; quàm nos, non minus dedit mali.
Atq; hæc pro æquo dixerim quidem, ac bono.
At nunc, mihi quæ te repoſcenti inuicem
Reponere æquum eſt, accipe æquis auribus,
Meam (quod ipſe negas) humilis manum, ac
Supplex anilem hanc contigiſti tum genam,
Nunc hæc uiciſſim prona contingo tui,
Beneficiumq; tunc datum, reflagito,
Itemq; ſupplex obſecro, ne filiam
Mihi puellam manibus abripias meis,
Ne ue perimatis, quippe funerum ſatis.
Oblecto in hac me, ſortis oblita grauis.
Solamen hæc eſt, una pro multis mihi,
Vrbs, atque nutrix, ſcipio rectrix gradus.
,, Iniqua uictis imperare non decet,
,, Quis ſors dedit rerum potiri, ac uincere.
,, Neq; quis ſecundæ res, oportet fidere
,, Itidem futuras ſemper ex ſententia.
Etenim ipſa quondam quæ fui, non ſum amplius.
Opes ſed omneis unicus rapuit dies.
Age amica barba paulu lum me reſpice,
Miſereſce, & adiens rurſum Achiuum exercitum,
Doceto, quàm ſit ſæuum, atroxq; fœminas

Mactare, quas non interemistis prius
Raptas ab aris (sed pepercistis) sacris.
Lex æqua porrò uos apud, de sanguine,
Seruisq; liberisq; capitibus stata est.
Si uel male hæc authoritas dicat tua,
„ Flectet, quod à leuibus profecta oratio, &
„ A probatis, non idem ualet eadem.

Idem carminis genus.

Chor. Tam rigida nusquam est ulla mens mortalium
Audita, quam non ista comploratio,
Ingensq; luctus, cogat ædere lachrymas.
Vlys. Audi Hecuba, ne uemente percita, uirum
Qui recta dicat, maleuolum fingas tibi.
Ego quidem uitam tuerier tuam,
Per quam ipse uiuo, cupio, nec dicam dolo,
At quæ palàm suasi, ea haud negauerim.
Nempe urbe capta, exercitus primario
Gnatam immolandam (quando postulat) tuam.
„ Hinc nanque plures defluunt respublicæ,
„ Dum strennuum qui præbet, ac fortem uirum,
„ Non plus honoris, quàm uir ignauus capit.
Nos contra, Achillem dignum honore ducimus,
Vt qui pro Achiuis ceciderit promptissime.
„ Quàm turpe, si quem uiuum amicum sensimus,
„ Huic desinamus esse amici mortuo?
Age quid futurum, siqua rursum appareat
Acies coacta, & hostium certamina,
Vtrum manus iam conseremus, an magis

Vitæ, ac saluti consulemus? Quippe qui
Fraudari honore cernimus, quisquis cadit.
Ac mihi profecto luce donec hac fruar,
Quantumlibet pusilla, sufficiant tamen.
Porrò sepulchrum conspici exoptem meum
Insigne, quando durat in longum hic honos.
At misera patior inquis, audis contra ad hæc.
Sunt & Pelasgis neutiq; miseræ minus,
Anusq; & annis te priores fœminæ,
Sponsæq; sponsis orphanæ præstantibus,
Hic ossa quorum puluis Idæus tegit
Fer ista. Nos si perperam decernimus
Decorare fortem præmio merito uirum,
Inscitiæ ipsi obnoxij tenebimur,
At barbari, neq; hos amicos ducitis,
Qui sunt amici, neq; decore qui oppetunt,
Suspicitis, hinc & nostra floret Græcia.
Vos contra habetis instituto congrua.
Ch. ,, Heu seruitus ut semper est miserrima,
,, Subacta ut fert præter æquum plurima.
Hec. Ah gnata in auras irrita hæc oratio
Frustra mihi iactata, de tui nece.
Tu, si amplius quid, quàm ualet mater, uales,
Annitere, omneis ad modum Lusciniæ
Experta uoces, uita ne pereat tibi.
Miseranda Vlyssis accide huius ad genu,
Et commoue, argumentum habes, ipsi quoq;
Sunt liberi, quo fata misereatur tua.

Pol.

Pol. Video te Vlysse dexteram sub pallio
Manum occulentem,& ora uertentem retro,
Tetigisse malam ne mihi sit fas tuam.
Animo bono sis iubeo,meq; nuncia,
Scito,quod ad me pertinebit,te fore
In tuto,& effugisse (si quis supplices
Curat fauens,æquusq; respicit) Iouem.
Nam te sequar,uel quia trahat necessitas,
Vel quod mori expetam ipsa,sin uelim minus
Vitæ auida mulier uidear,ac timida omnibus:
Quæ nanq; uitæ causa iam superest mihi,
Vt cui pater rex omnium fuerit Phrygum?
Etenim rudis mi lucis hoc initium,
Dein spes ad amplas educabar,regibus
Nuptura,multis æmulantibus procis,
Quis me ad penates duceret uictor suos.
Regina ego proh misera,fœminis eram
Troadibus,inter uirgines insignis,ac
Dijs æqua,solum hoc si quis excipiat,mori.
At serua nunc sum,protinus uocabulum hoc
Minime assuetum,facit ut expetam mori,
Dein forsitan continget immitis mihi
Herus,ære me quicunq; commercabitur,
Et Hectoris quondam sororem,& plurium,
Adigensq; ui me pinsere in tectis,solum
Verrisse coget,staminiq; insistere,
Vitam exigentem duram,& illætabilem.
Thalamosq; nostros seruus emptus undeuis
Fœdabit

Fœdabit, ante destinatos regibus?
Absit, relinquam lucem ego istam libera,
Orco, inferisq; hoc corpus exponens meum,
Iam ducito me Vlysses, ac ductam immola.
Neque enim penes nos uel spei fiduciam,
Vel opinionis uideo, quur mi debeam
Posthac benigna fata polliceriet:
At tu genetrix, ne quid obsistas mihi
Verbó ue, facto ue, incita magis, mori
Quo libeat ante, quàm quid indignum accidat.
„ Nam qui malis haud assuerit, fert quidem,
„ Dolet tamen, quum colla supponit iugo.
„ At mortuus, quàm uiuus hic felicior
„ Foret, haud decore uiuere est ingens labor.
Ch. „ Inest in homine mira, & euidens nota,
„ Probis satum esse, generis illustrat decus,
„ Quisquis celebribus dignus est natalibus.
Hec. Dixisti honeste gnata, uerum isti dolor
Adest honesto. cæterum si Pelei
Et facere gratum filio, simul & probrum
Effugere uultis, hanc Vlysses omittite,
Me ductam Achillis immoletis ad pyram.
Ne parcite inquam, nam Parin produxi ego,
Qui Thetide natum petijt arcu, ac perdidit.
Vlys. Non te umbra Achillis poscit Argiuos, anus
Vt immolêre, sed hanc poposcit uirginem.
Hec. Vos attamen cum filia me occidite,
Duplumq; tellus sparsa sanguinis bibet,

Eiusq;

Eiusq́ manes, ista qui poscit sibi.
Vlys. Sat filiæ mors, cæde cædem non decet
Cumulare, & o si ne hæc quidem pendenda sit.
Hec. Gnatæ at necesse utcunq́ commori meæ.
Vlys. Qui? quando dominos esse non noui mihi.
Hec. Vt edera quercu, sic ego huic inhæsero.
Vlys. Haud feceris, si obtemperabis his, quibus
Et mentis & prudentiæ plus, q̃ tibi est.
Hec. Non hanc ego uolens omittam uirginem.
Vlys. At ego hinc relicta non abibo uirgine.
Po. Mihi mater audi, Tuq́ Laertæ genus
Parentibus concede merito concitis.
Tu misera cum uictore ne pugnaueris.
Sterni solo uis, ac trahi corpus tuum
Anile per uim pulsa? uin iuuenis manu
Fœdis modis reuulsa dedecorarier?
Isthæc ut accidant tibi absit, haud enim decet.
Quin age manum da iam mihi dulcissimam
Dilecta genitrix, ac genam applicem genæ.
Posthac enim haud unq́, sed extremum iubar
Orbem q́ Phœbi hodie quidem conspexero.
Finem ergo nostri fac age alloquij cape,
Ac dicta mecum conferito nouissima.
O mater, o parens abeo iam ad inferos.
Hec. Heu gnata nos in lumine hoc seruibimus.
Po. Frustrata sponso, ac debitis mihi nuptijs.
Hec. Miseranda gnata es, mulier infelix ego.
Po. Illic iacebo in tartaro te te procul.

Hec. Hei misera quid agam? uitam ego hanc quoad
    traham?
Po. Ancilla moriar patre nata libero.
Hec. At ego orba quinquies decem iam liberis.
Po. Quid Hectori ex te nuncio, aut seni uiro?
Hec. Dic fœminarum me omnium miserrimam.
Po. O pectus, & queis alita blande sum ubera.
Hec. Proh ante tempus fati acerbi filia.
Po. Vale o parens. Cassandra iam mihi uale.
Hec. Alij ualebunt, istud haud matri est datum.
Po. Quicq; in fera es Polydore frater Thracia.
Hec. Ita siquidem ille uiuit, atqui non puto,
    Adeo undiquacq; prorsus infelix ego.
Po. Viuit, premetcq; mortuæ tibi lumina.
Hec. Ego & ante mortem præ malis sum mortua.
Po. Me duc Vlysses flammeo obuoluens caput,
    Etenim prius, quàm macter, examinor meæ
    Luctu parentis, & hanc neco ploratibus.
    O lux, licet nam nomen affari tuum,
    Necq; ulla post copia dabitur tui
    Nobis fruendi, nisi quod interest moræ
    Ad ensem eunti hinc, atcq; Achillis pyram.
Hec. Soluuntur artus hei mihi, ac mens deficit,
    O gnata matrem prende, porge dexteram,
    Da, ne relinquas orbam, amicæ concidi.
    Vtinam lacænam sic sororem Castoris
    Helenam uiderem, quæ decentibus oculis
    Florens peremit indecenter Ilium.

Carmen

Carmen huius Chori ex uarijs mixtum est metri generibus, ac fermè ijsdem, quibus utitur Euripides.

Cho. Aura, pontica aura,
Quæq́ pontigradas per undam
Ratis celeres agis marinam,
Quo loci miseram uehes me?
Addicta cui sub ædes
Ancilla deferar?
At littora dorica, an ne
Ad Pthiada, quo loco aiunt patrem
eximij laticis
Currere Apidanum, sataq́ rigare, an
Salso misera remo
Illam appellarin insulam,
Productura domi dies acerbos,
Primitiua ubi palma frondet,
Laurusq́ sacros in altum
Latona tibi ædit
Gratissima ramos,
Partus monumenta dij,
Ac cum deliacis puellis, Artemidisq́ deæ
Spicula, arcusq́ canam, aureamq́ uittam?
An palladis urbe, quam
Currus nitidi uehunt,
Peplis in croceis equos
Sub iuga splendida mittam?
Pingens uaria, crocoq́

Sindone florulenta?
An Titanum ad sobolem,
Quam saturnius igniuomo rex
Strauit iaculo?
Væh progenitoribus,
Væh patribus, ac solo
Quod fumo concidit,
Marteq; captum, & exustum
Ab Argiuis. at ipsa in
Tellure uocabor externa
Serua, Asiam fugiens
Europæ famulantem,
Mutans morte faces thalami.

Carmen Iambicum trimetrum.

Tal. Vbi Phrygum regina quæ dudum fuit,
Hecubam, puellæ Troadas conuenero?
Cho. Eccam haud procul te, tergo humi strato cubat
Talthybie præco, circumoperta linteis.
Tal. O Iupiter quid dicam? utrum mortalia
Respicere te? an ne opinione fallier
Falso putantes esse diuorum genus?
Casu sed omneis res agi mortalium?
Non hæc modo regina ditium Phrygum?
Priami uxor ista nonne locupletissimi?
Nunc urbs quidem eius funditus bello iacet,
At ipsa, anusq;, & orba liberis, humi
Cubat, inquinata puluere infaustum caput.
Eheu senex sum, sed tamen mori prius,

Quàm fœdus ullus accidat casus uelim.
Exurge misera, tolle subductum latus,
Quodq; omne canis albicat pilis caput.
Hec. Ehem, quis hic, qui corpus haud sinit meum
Iacere? quid me, quisquis, afflictam moues?
Tal. Talthybius adsum Achiui mulier agminis
Minister, accersente te hinc Agamemnone.
Hec. O uir mihi charissime, an quod me quoq;
Visum est Pelasgis, ad sepulchrum occidier,
Ob id uenis? ut grata nuncias mihi,
Properemus, acceleremus, age duc me senex.
Tal. Gnatæ ut cadauer sepelias, te mulier hinc
Ducturus adsum, me quidem legant ad id
Geminiq; Atridæ, exercitusq; Achaicus.
Hec. Miseræ hei, quid ais? ergo non adisti, uti
Moriamur & nos? uerum acerba nuncians?
Gnata interisti matris auulsa è sinu;
Ego orba posthac liberis, miseræ hei mihi.
Sed illam ut occidistis? an reuerentius?
An sic, ut hostis diriter leto est data?
Dic hæc senex, haud læta dicturus licet.
Tal. Duplices mihi uis me parare lachrymas,
Miseratione filiæ mulier tuæ.
Et hic enim tam sæua commemorans, genam hanc
Fletu rigaro, maduit & lachrymis mihi
Modo ad sepulchrum, cæsa dum ferro occidit.
Turba aderat uniuersa Achiui exercitus
Frequens sepulchro, filiæ ad cædem tuæ.

Polyxenam autem Pyrrhus attollens manu,
Summo sepulchro statuit,atqui ponè ego,
Lectiq; iuuenes ex Achiuis inclyti,
Saltum iuuencæ,ut manibus exciperent tuæ.
Sequuntur,ac plenam tenens pateram,undiq;
Auro nitentem natus Aeacide manu,
Fudit parenti mortuo libamina.
Mihi innuit,præconio silentium
Indicerem omni Achiuum multitudini,
Egoq;,inter omnes medius adstans,hæc loquor.
Silete Achiui,Pax sit omni cœtui,
Pax,et quies.statui quietum exercitum.
Hic inquit. O mi nate Peleo pater,
Libationes propitius cape has meas,
Placida abditorum manium euocamina.
Atq; huc ades,quo purpurantem combibas
Puræ puellæ sanguinem,quem tibi damus
Egoq;,plebsq;,iamq; nobis sis fauens.
Soluens rudentem,& nauium retinacula,
Concede nobis,sospites ab Ilio
O mneis reuersos,patriam reuisere.
Hæc ille.at omnis populus apprecatus est,
Loculis sub hæc mox aureis pictum notis
Educit ensem,iuuenibus Graio agmine
Lectis,puellam ut prenderent manu,innuit.
Vbi sensit illa, hos ore prodidit sonos.
O qui excidistis oppidum Argiui meum,
Cupide obeo, ne quis corpus attingat meum.

Intrepida

Intrepida siquidem colla porrigam,ac uolens
Quo ingenua moriar,liberam me per deos
Sinite immolantes,quippe apud manes quoq,
Regina quum sim,dicier seruam pudet.
Turba adfremebat.rex & ipse iuuenibus
Mox imperat,quo uirginem remitterent.
Hi simul ut audiere uocem regiam,
Summamq,omittunt.nam hunc penes ius
primum erat.
Vbi illa sensit iussa principum,ilico
Summo prehensos pectore,scidit manu
Ad umbilicum,uentris ac medium,peplos,
Sinumq monstrat,& uelut statuæ ad modum
Mammas decentes,dehinc humi figens genu,
Verba ore fudit omnium miserrima.
En iuuenis,hoc si pectus ense mauoles
Promptum ferire,ferito,Sin ceruicem,adest
Exprompta ceruix.Tum misertus uirginis
Pyrrhus,uolens q,& non uolens,atq hæsitans
Animæ meatus ense librato secat.
Fluxere uenæ,at illa iam moriens,tamen
Sollicita mire est,condecenter ut cadat,
Cæletq,quæ cælare decet oclos uirûm.
Letalis ast ubi uitam ademerat mucro,
Labor ex Achiuis idem habebat neminem:
Alij iacentem frondibus consternere,
Alij supremum sedulo apparant rogum,
Tedas ferentes pineas,qui nil tulit,

Male audiebat à ferente, hunc in modum.
Ignaue cessas, nec puellæ amiculum,
Nec aliud ullum munus adferens manu?
Nil es daturus uirgini promptissimæ,
Animoq; summo? de perempta filia
Hæc dum ferebant, liberorum ad te quidem
Matrem optimorum, uerum eandem ex omnium
Gregê fœminarum conspicor miserrimam.
Cho. Acerba quædam Priamidas clades premit,
Vrbemq; nostram, fata sunt isthæc deum.
Hec. In quod malorum gnata, cum adsint plurima
Intuear, hæreo. si quod attingam, ilico
Aliud uetat. rursum, alia me molestia
Aliò uocat, malisq; succedunt mala.
Et nunc acerba fata ne plorem tua,
Nequeam profecto temperare pectori.
Hoc rursus ipsum, nempe ne gemam admodum,
Nimisq; acerbe, sustulisti, strennua
Mihi nunciata. non nouum ergo, si mala
,, Fauente cœlo terra fert segetem bonam.
,, Bona destituta, quibus opus fuerat, malum
,, Fructum edit. At mortalium quisquis malus
,, Nil possit aliud esse, q; semper malus,
,, Frugi, usq; frugi. Sors nec ingenium uiri
,, Aduersa uitiat, sed probus semper manet.
Vtrum id parentum, an educantium magis?
,, Recte educari scilicet nonnullam habet
,, Doctrinam honesti, quod quidem quisquis probe
Tenet

,, Tenet, idem honesti ad regulam nouit scelus.
Sed inaniter iam mens mihi haec effutijt.
Tu porro Achiuis uade, & ista nuncia,
Ne filiae quis applicet manum meae.
,, Vetentcp populum. nam frequenti in agmine
,, Indomita turba est, ac tumultus militum,
,, Si quando nullo cohibeatur principe.
,, Vincit furens incendium, quisquis mali
,, Nihil hic patrarit, ille demum erit malus.
At tu uetus ministra sumito situlam,
Atcp huc reporta pontico impletam salo,
Vti supremis te lauacris filia,
Innupta, nupta, uirgo non uirgo, lauem.
Et ut tibi exhibeam, quibus digna es. Sed id
Qui? aut unde? nequaquam potero, ueruntamen
Sic ut licebit. nancp quid aliud agam?
Mundumcp captis colligens à foeminis,
Quae mecum in ijsdem desident tentorijs,
Si qua ex penatibus aliquod suis habet
Furtum, inscijs, quos nacta nuper est, heris.
Tecta o decora, proh beatae olim domus,
O liberis, opibuscp florentissime
Priame, uetuscp ego illa liberûm parens,
Vt pristina exuti superbia, ad nihil
Recidimus, & post ista adhuc tumescimus,
Locupletibus nostrum hic quidem penatibus,
Praefulsit, hic quod dignitate ciuibus.
Curarum inania mentis haec sunt somnia,

,, Linguæq́ faustus. ille felicissimus
,, Est, cui nihil contigerit in uita mali.

Carmen Choricum, ac uarie mixtum

Cho. Mihi ærumnam Atropos,
Mihi cladem dei parabant,
Syluam ut primum abiegnam in Ida
Alexander incidit,
Liquida uada rate transiturus, audax
Helenæ ad thalamos, iubar quam
Pulcherrimam auricomi, in
Orbe uidet Phœbi.
Nam mala, en nos, malisq́ uallant
Tristiora fata.
Priua amentia ciuitati
Malum publicum Iliacæ
Peperit, & ab alijs profecta clades.
Iudicataq́ lis in Ida est,
Qua tres cœlicolûm puellas
Pastor iudicauit, ad
Bellaq́, stragemq́, &
Meæ exitium domus.
Gemitq́ forte quæpiam, ad
Vndosum Eurotam
Lacena lachrymosa puella in ædibus.
Capiti quoq́ mater albo
Orbata gnatis, inijcit
Manum, & unguem in ora cruentum
Infigit auida, dilaniatq́ malas.

Carmen Iambicum Trimetrum.

Fam. Vbi Hecuba multo fœminæ, miserrima?
Quę superat omne uirum, ac simul nostrum genus
Malis? nec ullus palmam ei præceperit?
Cho. Vt misera nnncq́ dormiunt uocis tuæ
Male ominosæ tristia præconia.
Fam. „ Hecubæ dolorem huncadfero, porro in malis
„ Haud est facile bene, ominata dicere.
Cho. Ac forte tectis prodiens uidelicet
Verba inter ipsa commode apparet tua.
Fam. O misera prorsus, & magis quàm proloquor
Hera, occidisti, uiua non es amplius,
Orba urbe, gnatis, ac marito, perdita.
Hec. Ais nouum nil, ac scientibus opprobras.
Sed quid cadauer hoc Polyxenæ uenis
Portans, sepulchrum cuius Argiuum manu
Modo nunciatum est omnium properarier?
Fam. Nihil ista nouit. sed Polyxenam mihi
Deflet, nouarum cladium attingit nihil.
Hec. heu misera, uatis nunquid huc affers mihi
Sacro citum furore Cassandræ caput?
Fam. Viuam eloquuta es, mortuum hunc nihil gemis.
Atqui retectum iam cadauer inspice.
Noua res, & insperata se offeret tibi.
Hec. Extinctus eheu cernitur gnatus mihi
Polydorus, à me Thraci creditus uiro.
Infausta perij, nulla sum posthac. ohe
O pignus, heu ohe, cantionem Mænadum

Ingredior, hæc noua ab hoste rescifcens mala.
Fam. Infausta gnati fata cognoscis tui?
Hec. Inopina, mira, noua noua aspicio, malis
Prognata ab alijs, alia contingunt mala.
Nec ullus absq; lachrymis unquam dies,
Suspirijsq; me relinquet tristibus.
Cho. O infausta, dira, dira perpetimur mala.
Hec. Heu gnate, gnate matris infaustissimæ.
Quo genere mortis occidisti? quo iaces
Fato? peremit te quis ẽ mortalibus?
Fam. Me latet, at hunc in littore offendi maris.
Hec. Eiectum ab undis, an trucidatum manu?
Fam. In littus arenosum
Marinus illum fluctus æstu eiecerat.
Hec. Hei mihi, uæh uæh
Didici mihi nocturna uisa insomnia.
Non me fefellit furua imago, que mihi est
Conspecta de te gnate, quod non amplius
Superstes aura uescerere coelica.
Cho. Scis qui peremit somnij prudens, cedo?
Hec. Bellator hospes ille Threicius meus,
Vbi senior illum collocarat clàm pater.
Cho. Heu quid ais? auro quo potiretur, tuum
Ita ut uidetur, interemit filium.
Hec. Infanda, abominanda, plus, quàm mira, nec
Pia, nec ferendo. ubi hospitum ius, ac fides?
Ohe uir execrate, ut ense ferreo
Puerile corpus conscidisti, nec ferum.

Commouit ætas pectus, ubi discerperes.
Cho. Vt misera te mortalium infaustissimam
Statuit deorum quisquis infensus tibi est.
Ipsum sed ecce conspicor Agamemnonem
Regem. loqui iam desinamus obsecro.
Aga. Gnatam sepultum quin uenis Hecube tuam?
Nam sic, uti Talthybius attulerat mihi,
Ne quisquam Achiuûm filiam attingat tuam,
Sinimus quidem illam nos, manu nec tangimus.
At ipsa cessas. proinde miror ego. Sed huc
Vt te illò mittam, uenio. quippe illinc bene
Peracta res est, si quid est in his bene.
Hem quem uirum hic intueor in tentorijs
Phryga interemptum? nanque corpus ambiens
Non esse Danaûm nunciat amictus mihi.
Hec. Infausta (memet enim loquor, quum te loquor)
Hecube. quid ago? num nam huius accido ad genu
Agamemnonis? an hoc tacita perfero malum?
Aga. In ora tergum quid mihi obuertens tuum
Lachrymas? quid acciderit, taces? isthic quis est?
Hec. At forte reputans hostem, & ancillam esse me,
Genibus repellet, & auxero molestiam.
Aga. Diuinus haud sum, nec nisi audiero, queam
Viam tuorum nosse cogitatuum.
Hec. At huius animum qur ut hosticum, magis
Interpretamur, cum sit hostis haud tamen?
Aga. Huiusce si nil scire me uoles rei,
Mecum facis, neque enim cupio cognoscere.

Hec. hoc absq;, ferre liberis opem meis
Minime potis sim. sed quid hæc uerso? necesse
Audere, seu impetro, siue & impetro nihil.
Agamemnon, en per genua supplico tibi,
Tuamq; malam, & auspicatam dexteram.
Aga. Rei quid optans? nunquid hoc, ut libera
Aeuum exigas? id facile continget tibi.
Hec. Minime, sed ulta maleficos, ac perfidos,
Seruire reliqui quicquid est æui, uelim.
Aga. Nostram ergo mulier ad quid imploras opem?
Hec Nil tale prorsus, quale tu rex autumas.
Vides cadauer hocce, quod ego lachrymo?
Aga. Video. futurum quid sit, haud etiam scio.
Hec. Peperi hunc ego olim, ac uentre gestaui meo.
Aga. Est hic tuorum misera quisq; liberum?
Hec. At non eorum, qui iacent sub Ilio.
Aga. Num præter illos ædidisti quempiam?
Hec. Inutiliter, ut re liquet. nam hunc quem uides.
Aga. Vrbs cum periret, hic ubi tum forte erat?
Hec. Emiserat, quo sospes esset, hunc, pater.
Aga. Quo semouens à cæteris unum omnibus?
Hec. Tellurem in hanc, in qua repertus mortuus.
Aga. Ad hunc, tenet qui sceptra Polymestor loci?
Hec. Seruator auri missus huc tristissimi.
Aga. Quis interemit? quo fato extinctus est?
Hec. Quis a[l]ius? hospes hunc peremit Thracius.
Aga. Miser heu, potiri cupidus auri scilicet.
Hec. Sic habet, ubi iam fata cognouit Phrygum.

Aga. hunc

Aga. hunc nacta alicubi es mortuum, aut quis attulit?
Hec. hæc, in marino forte nacta littore.
Aga. Utrum ne quærens hūc? an aliud quiddā agens?
Hec. Ierat lauacra ferret ut Polyxenæ.
Aga. Eiecit, ut uidetur, hospes hunc necans.
Hec. Ponto uehendum, membra sic sic dissecans.
Aga. Miseranda mulier, obruta immensis malis.
Hec. Perij, nec ullum restat Agamemnon malum.
Aga. Heu quæ perinde infausta mulier extitit?
Hec. Nulla est, nisi ipsum dicis infortunium.
Quapropter autem genibus aduoluor tuis,
Audito, & æqua si tibi uidear pati,
Mittam querelas. sin minus, te uindicem
Præbe mihi hospitis omnium impijssimi.
Qui nec supera, nec infera uerens numina,
Manu peregit facinus immanissimum,
Mensa receptus sæpe communi mihi,
Primumq; amicos inter, obtinens locum,
Demum assequutus, quicquid æquum erat, dolis
Præcogitatis filium occidit meum.
At nec sepulchro, quando decreuit necem,
Dignatus est, sed æquori abiecit fero.
Nos imbecilles forsan, & captæ sumus,
,, At dij ualentes, lexq; diuis imperans.
,, Etenim uel ipsos lege censemus deos.
,, Aequa, atq; iniqua hac finientes uiuimus,
Ea siquidem ad te pertinens, pereat, neq;
Pœnas luant ij, qui trucidant hospites,

Vel audeant qui sacra diuis tollere,
Iam pensi erit mortalibus prorsum nihil.
Hoc itaque foedum si putas, me respice,
Miserere nostri, pictor & ueluti procul
Stans, me intuere, quanta perpetiar mala,
Regina dudum, ancilla nnnc quidem tua.
Modo cincta gnatis, orba nunc, anus simul
Deserta, & exul, infima in mortalibus.
Hei misera, quonam dam mihi abducis pedem?
Sum actura, quantum apparet, infelix nihil.
,, Quid disciplinis (dignum ut est) in cæteris
,, Sudamus, atque singulas inquirimus?
,, Ac non magis suadela, quæ mortalibus
,, Regina sola est, examussim exquiritur?
,, Datoque pretio discitur? Quo quæ uelit,
,, Ea quisque persuadere possit & assequi?
Quis itaque posthac læta promittat sibi?
Gnati tot illi, non mihi adsunt amplius.
Abducor ipsa capta, & indigna patiens.
Vrbisque fumum en subuolantem conspicor.
Ast illud, & si forsan importunius,
Hunc admonere ueneris, eloquar tamen,
Mea Gnata phoebas ad latus cubat tuum.
Quam multitudo Phrygia Cassandram uocat.
Vbi quæso nocteis rex suaueis iam refers?
Dulcissimorum aut in thoro complexuum
Quam Gnata gratiam feret, & ex illa ego?
,, Siquidem tenebræ, & noctis oscula scilicet

Summam

„ Summam inter homines beneuolentiam ferunt.
Nunc igitur audi, hunc mortuum coràm uides.
Hunc si iuuabis, cum sit affinis tibi,
Facies probe. unius parum est oratio
Membri, nec una lingua nobis est satis.
Vtinam quidem fiant mihi uocalia
Brachia, manusq́3, comæq́3, & extremi pedes,
Seu Dædali arte, siue quopiam deo,
Vt cuncta pariter genua contingant tua,
Plorentq́3, & omnis generis emittant sonos.
O rex, o lux summa Achiuûm, flectere.
Dextramq́3 opiferam porge supplici. Rei
„ Nil aliud ut sit, attamen uiri est probi,
„ Vt faueat æquo, iusta quod potest, iuuans.
„ Contra, maleficos semper afficiat malis.

Cho. „ Mirum est profecto, ut incidant mortalibus.
„ Præfixa certis cuncta fati legibus.
„ Dum qui fuere nuper inimicissimi,
„ Statuunt amicos. Rursus & qui beneuoli
„ Fuerant, eos odijs arcebant mutuis.

Aga. „ Ego teq́3, gnatumq́3 Hecuba, fortunas tuas
Suscipio miserans, supplicem simul manum.
Voloq́3 & deorum, æquitatis gratia,
Pœnas tibi istas hospitem impium dare,
Si quo uidebis posse confieri modo,
Simul ut tibiq́3 commodetur, nec tamen
Me multitudo fauore Cassandræ sciat
Necem hanc tyranno Thracio molirier.

Scruplo illud animum turbat iniecto meum,
Quàm illum amicum copiæ ducunt uirum.
At rursus istum qui peremptus est, suum
Hostem autumant. is si quidem est charus tibi,
Priuatim id est, nec pertinet ad exercitum.
At ista noris, quod uolentem me quidem
Habes, ut adsim rebus adiutor tuis,
Opémque ferre promptum, & accinctum tibi,
Contra, pigrum, si offendo multitudinem.
Hec.,, Heu,
,, Vt nemo quisquam liber est mortalium, aut
,, Fortuna seruum reddit, aut pecunia,
,, Aut scripta lex, aut multitudo ciuium
,, Vetat suopte uiuere ex arbitrio.
Sed quia paues, nimiumq́ multitudini
Tribuis, ego isto te leuauero metu.
Sis conscius modo, si quid intendam mali
Huic, qui peremit. cæterum adiutes nihil.
Tantum hoc ferente, quæ feret, si qui interim
Existet aut tumultus, aut succursio
Compesce tu, studere dissimulans mihi.
Porrò alia, fide, cuncta conficiam probe.
Aga. Qui quæso? quid ages? num manu, quum sanus
Ferro prehenso barbarum interimes uirum?
An mage uenenis, siue quali tandem ope?
Tibi unde amicos? quæ tibi assistet manus?
Hec. Hæc ipsa claudunt tecta Troadum gregem.
Aga. Prædam

Aga. Prædam Pelasgum forte captiuas ais?
Hec. Per has quidem sum ultura carnificem meum.
Aga. Et qui uirile robur aderit fœminis?
Hec. Res ualida multitudo, nec superabilis,
Armata quando est dancularijs dolis.
Aga. Res ualida, sed muliebre non probo genus.
Hec. Quid? nonne iuuenes nuper Aegypto satos
Omneis semel fœminea confecit manus?
Marescꝫ Lemno sustulere fœminæ?
Sed qua gerendum sit uia negocium,
Istam mihi relinque sollicitudinem.
Quin fœminam hanc per copias duci iube
Tuto, hospitem sed tu profecta ad Thracium
Dic, aduocat regina te dudum Ilij
Hecube, tuapte gratia haud minus, ac sua
Gnatosꝫ refert scire & hos, quæ mox tibi
Narrabit illa. Sed recentem uictimam
Agamemnon inter hæc uera sepelirier,
Germanus unà ut cum sorore, uno rogo
Geminus dolor parenti, humo condi queant.
Aga. Ita fiet, at si nauigare copijs
Licuisset, hoc tibi haud queam largirier:
Sed quia ferenteis nunc negat uentos deus,
Manendum, & opperiendum erit nobis, quoad
Detur secundus cursus, atque commodus.
Bene uertat autem, quippe pariter omnium
„Et publicitus, & singulorum proprie
„Refert, malis, male euenire, bonis bene.

Carmen Choricum & uarie mixtum.

Chor. Patria heu dolor Ilium, haud
Vrbs inexpugnata uocabere posthac.
Tam densa circum Danaûm tegere nube,
Domita, heu domita hosti es,
Spoliataq́ turrium corona.
Fumi uapore flagranti
Pingeris miserabili nigrore.
Non te rursus obambulabo.
Noctis medio interibam
Quum iam à cœna somnus suauis
In oclos spargitur.
Solennibus ac sacris choreis,
Cantibusq́ peractis,
Iacet in thalamo maritus,
Suffixaq́ lancea,
Paxillo hæret in alto.
Et necdum agmina nautica Troiæ conscendere mœnia sentit.
Ast inter hæc mihi reuinctis
Mitris uaga lege, & orbe
Certo coma componitur
Aurei rotundum
Spectanti speculi æquor, atq́
Lecto proxima stabam
Subituraq́ mox eram cubile,
En oppidum occupat tumultus,
Phrygumq́ talis urbe clamor

Sonat,

Sonat, quando Achiui, quando, agedum
Populati ualidam Phrygum arcem,
Vestras domos repetetis?
At dulceis thalamos ego simplici
Relinquo ueste sic, uti
Solent puellæ Dorides.
Nec profuit mihi, quod supplex
Procumberem Artemidi infelix.
Agor autem, oculis uirum interemptum
Intuens, pelagi per undas,
Vrbemq; respectans, ubi
Iam pedem reducem carina
Moueret, undiuagum per æquor,
Meq; solo abduceret Iliaco,
Dolore concidi, germanam Dioscurorum Helenam
execrans,
Idæumq; pastorem,
Pestiferum Paridem, quod è parente
Tellure me exigeret,
Atq; pellerent domo nuptiæ, non nuptiæ
Immo dæmonis
Male amici
Atrox calamitas quæpiam. at
Illam neq; maria tumida reuehant, neq;
Ad patrias peruenerit ædeis.

Carmen Iambicum Trimetrum.

Poly. O Priame pectori uir omnium meo
Charissime unus, atq; idem charissima

Hecuba, illachrymo, te contuens, urbem ac tuam
Istamq́ꝫ, quæ modo est perempta, filiam.
,,Heu
,,Vt stabile nil est, nec licet confidere,
,,Confidere inquam non licet, successibus,
,,Vt qui sequundis floret, haud in posterum hic
,,Rebus repente fiat aduersis miser.
,,Verum excitato, susq́ꝫ deq́ꝫ numina
,,Miscent tumultu cuncta. Proinde inscitia
Veneramur illa. Flere at hæc quorsum attinet.
Quum nil medelæ ad pristina adferant mala?
Absentiam at tu si quid incusas meam,
Ignosce, nam forte intimis aberam procul
Thraces in oris, hunc ubi appuleras locum.
Verum ut reuerti, famula protinus domo
Pedem efferenti commodum occurrit tua,
Verbis tuis mihi nuncians, quæ simul ego
Vt audij, è uestigio huc me contuli.
Hec. Ore inueri te quidem aduerso pudet
Polymestor, istiusmodi sitam in malis.
Nam cui beata uisa sim, huic me pudor habet
In hoc statu, in quo nunc ago reperirier.
Neq́ꝫ te queam rectis tueri pupulis.
Sed ne putaris istud esse odio tui
Polymestor, atqui est quippiam in causa rei.
Vel lex recepta moribus mortalium,
Aduersa ne qua foemina spectet uiros.
Poly. Neq́ꝫ miror equidē, me sed ad quid est opus?
Cuiusq́ꝫ

Cuiusq; gratia moueo domo pedem?
Hec. Arcana res est, quam tibi, ac gnatis tuis
Cupio referre, pro in satellites mihi
Procul his iubeto absistere à tentorijs.
Poly. Abite, tuta hæc solitudo, tu quidem es
Beneuola nobis, beneuolus mihi hic item
Exercitus, Sed indicare iam tuum est,
In quo beatum deceat afflictis opem
Adferre amicis, promptus admodum sum ego.
Hec. Dic hoc prius, quem creditum domi tenes
Patris è manu, meaq; Polydorus meus
Viuit ne? deinceps reliqua percontabimur.
Poly. Viuit profecto, hac parte res bene habent tuæ.
Hec. Vir optime, ut probe loqueris, ac digna te.
Poly. Post hæc quid ex me concupiscis discere?
Hec. Etiam parentis nunquid est memor mei?
Poly. Quin clanculum ad te studuit huc accurrere.
Hec. Sed saluum id aurum est, Ilio quod attulit?
Poly Seruatur istud in ædibus saluum meis.
Hec. Seruare perge, nec appetas res hospitum.
Poly. Absit mulier, his quæ, mihi adsunt, perfruar.
Hec. Scin ergo quæ tibi proloqui, ac gnatis uelim?
Poly. Ignoro, uerbis indicabis hoc tuis.
Hec. Ametur, ut tu nunc amatus es mihi.
Poly. Age, quid uolebas scire mecum liberos?
Hec. Gazæ Priamidôn abditæ ueteres humo.
Poly. Isthuc referri filio cupis tuo?
Hec. Prorsum, & quidem per te, uir es etenim pius.

Poly. Quid igitur hos adesse oportet liberos?
Hec. Moriare situ, scire & hos satius erat.
Poly. Probe, eloquuta es, & hoc modo consultius.
Hec. Scin, Iliæ delubra ubi sint Palladis?
Poly. Thesaurus illic scilicet? signi at quid est?
Hec. Tellure summa prominens ater lapis.
Poly. At nunquid, hinc quod ad hæc loqui uelis mihi?
Hec. Serues uelim has, quas extuli pecunias.
Poly. Vbi nempe? an intra amictum? an abditas habes?
Hec. Spoliorum aceruo his delitent tentorijs.
Poly. Vbi? nam hic Pelasgum nautica tabernacula.
Hec. Sunt propria captis fœminis tentoria.
Poly. Tutan satis sunt, intus atq; absunt uiri?
Hec. Intus Pelasgûm nemo, nos solæ sumus.
Sed intro propera, quippe Graij ab Ilio
Cursum ad penateis flectere cupiunt suos,
Vt cuncta ubi peregeris, quæ te quidem
Peragere par est, tum tuis cum liberis
Ea queas reuertier uidelicet,
Vbi meum ipse collocasti filium.

Semichorus. Nondum dedisti, at forsitan pœnas dabis
Portu ut procul quis turbidis uasti maris
Errans procellis, mox suaui orbabere
,,Anima, atq; uitam deseres. Siquidem dolus,
,,Nec æquitati, nec deis sat congruit.
Pestifera, pestifera mala.
Heu mentietur istius tibi spes uitæ,
Letifera quæ te adduxerit sub tartara

Eho miser, sterneris imbelli manu.
Poly. Oculûm orbor eheu luce, & aspectu miser.
Semi. Viri eiulatum Thracis audistis precor?
Poly. Heu rursus eheu, liberos necant meos.
Semi. Intus peracta genera supplicij noua.
Poly. Nunquam tamen quantumlibet pernicibus
Me pedibus effugeritis, imo protinus
Quatiens & ipsa tecta funditus eruam.
Semi chorus. Vibratur ecce dextera telum graui,
Vultisne ut irruamus intro? locus enim
Hecubæq;, & istis ferre suppetias monet.
Hec. Refringe (ne quid parseris) uellens fores.
Oculos enim haud resarties unquam, neq;
Viuos uidebis quos necaui liberos.
Semi. Num Thracij uictrix potiris hospitis?
Patrastin hæc, cuiusmodi narras, hera?
Hec. Mox hunc uidebis prodeuntem ex ædibus
Cæcum, atq; cæcis lubricantem passibus.
Pariter duorum liberûm cadauera,
Quos ipsa cum fortissimis Iliadibus
Ferro peremi. Iamq; persoluit mihi
Pœnas, sed (ut uides) foras mouet pedem.
Verum hinc procul concessero, ac uitauero
Ira æstuantem Thraca, & indomitum uirum.

Carmen Choricum, uarieq; mixtum.

Poly. Heu quo ferar? quo intendam? quo torquebo
Quadrupedem gradum, montigenæ feræ
Pressa manu uestigia tentans. Quonam

Huc, an ne illuc deflectam cursum?
Vt uiricidis, quæ me perdunt,
Troadibus iniiciam manum.
Scelestæ, scelestæ Phrygum nurus
Proh execratæ
Quo me pauitantes
Se abdunt latebris?
O utinam meis sanguineis oculis
Medeare, medeare, mihi lumina
Cæca adimens Phœbe.
Atat sile, occultum gradum sentio harum mulierū.
Quo cieo pedem? carne atque ossibus
Me expleturus? quo mihi sumam
Pœnam iniuriæ meæ. Io miser
Quo, quo rapior? sola tartareis
Bacchis relinquo secanda pignora, &
Cædem canibus cruentam
Impias dapes, montanamq; prædam.
Quo tendo? quo me uerto?
Vt sali nauis in fluctibus
Turgida uela distendens
Funestum in has me recipiens latebras
Custos meorum liberū.

Carmen Iambicum Trimetrum.

Chor. Eheu miser, quàm grauia perpeteris mala?
Sed quum patraris fœda, pœnas asperas
Sumpsit, deorum quisquis infensus tibi.

Carmen priore uersu Iambico dimetro Catalecto. Altero Acatalecto.

Poly. Eheu

Poly. Eheu, ohe ferocis
Gens martialis Thraciæ,
Hasta ualens, equisq;,
O he Pelasgûm copiæ.
Eho duces Atridæ,
Voco, uoco, rursum uoco.
Venite, adeste cursu,
Omnes rogati per deos.
Audit aliquis uocantem?
An nemo nobis feret opem?
Quæ uos moræ retardant?
Me perdidere fœminæ.
Me perdidere captæ.
Acerba, acerba pertuli.
Heu dira nostra clades.
Quo uertor, aut quorsum feror?
Vtrum ne subuolabo
Sublimem ad ætheris domum?
Vbi minax Orion,
Vbi Sirius oculis suis
Radios iacit micanteis,
Flammis micanteis igneis?
An tartari nigrantis
Tristem petam portum miser?

Carmen Iambicum trimetrum.

Ch,, Vbi quis malorum pondere, atq; sarcina,
,,Quàm ut ferre possit, acerbiore premitur, huic
,,Sit uenia uitam calamitosam linquere.

Aga. Me exciuit huc audita uox, neque enim scio
Rupis profundæ filia, per exercitum
Reboauit Echo, concitans strepitum, at nisi
Euersa constet Marte Graio pergama,
Metum hic dedisset strepitus haudquaquam leuem.
Poly. Agamemnon animo rex meo charissime,
Nam uocem ut audij, ilico agnoui tuam,
En ipse nobis hoc, quod accidit, uides.
Aga. Polymester ehem te quis euertit miser?
Quis ademit oculos? sanguine infectis genis,
Atque hos peremit liberos? is quisquis est,
In teę gnatosę odia sæua gesserat.
Poly. Adiuta captiuis Hecuba me fœminis
Extinxit, haud extinxit, immo & amplius.
Aga. Quid ais? patrastin facinus hoc, quod hic ait?
Tun ausa es Hecube tam stupendam audaciam?
Poly. Hem quid ais? illa nunc ubi hic adest prope?
Age indica, dic ubi sit, ut raptam manu
Laniem, ac cruentem corpus omne sanguine.
Aga. Hem, tu quid ais?
Poly. Hoc per deos te deprecor
Isti furentem me sine inijciam manum.
Aga. Tibi tempera, istam mente barbariem exuens.
Dic, ut ubi teę, & hanc uicissim audiuero,
Quapropter hæc patiare, recte iudicem.
Poly. Dicam ego. Quidam Priamidûm minimus fuit
Polydorus Hecuba natus. hunc Priamus mihi
Domi educandum misit abs Troia pater,

Excidia

Excidia iam tum prætimens vrbis suæ.
Eum peremi. Quur eum peremerim
Audito, quàm sapiente prouidentia,
Metui, relictus ne tibi hostis, hic puer
Troiam aggregans, hoc rursus incoleret solum.
Porrò ubi Pelalgi Priamidûm resciscerent
Superesse quendam, rursus huc appellerent.
Tum deinde Thraces hosce populantes agros,
Incurrerent, nocente uicino Ilio,
Quo nunc & ipso rex laboramus malo.
Ast Hecuba simul, ac filij necem sui
Cognouerat, me hac arte duxit, abditos
In Ilio monstrare thesauros mihi
Promittit, auri Priamidûm, cum liberis
In tecta solum inducit, ut ne quis alius
Mortalium, ualeret hæc cognoscere.
Spondacq; media sedeo, curuato genu,
Statim frequentes hinc & hinc cingunt manus.
Ac uelut amicum me Iliæ circunsident
Iuxta puellæ, textacq; Edonicæ manus
Tractant tenentes, lucidam uidelicet
Ad auram amictus hosce spectantes probant.
Aliæcq; Camaca dum intuentur Thraciam
Iam me renudant duplici stolismate.
At quæ pepererant, hæ stupentes, pignora
Librant in ulnis, ac uicissim per manus
Tradunt, ut à parente summoueant procul.
Dehinc post susurros inter ipsas mutuos,

Tacitasq; post mussationes, aerea
Quibus o dei modis, repente è uestibus
Laciniosis proferentes spicula,
Fodiunt puellos. rursus hæ more hostico
Manus prehendunt, atque continent, meas,
Pedesq;. gnatis ferre concipiens opem,
Si forsan ora gestiebam attollere,
Coma tenebant, siue motabam manus,
Densa undique imminente mulierum agmine
Atque opprimente, proficio miser nihil.
Porro supremum iam malum plusquam malum
Mire patrarunt, quippe correptis manu
Acubus, mihi orbes luminum miserrimos
Fodiunt, cruentant. deinde mox circum domum
Fugitant. at ipse nempe prosilio foras.
Vt fera cruentas persequens cursu canes,
Omnémque lustro parietem, uenantis in
Morem, modumq;, concutioq;, & dissipo.
Atq; hæc quidem sum passus Agamemnon, tibi
Dum facere gratum studeo, sustollens tuum
Hostem. Sed ut ne uerba longius traham
De fœminis si dixit antehac quis male,
Hodiéue dicit, siue post dicturus est,
Cuncta hæc ego compendio dicam semel.
„Neque terra simile, nec fretum gignit genus.
„Atque illud ipsa discit experientia
„Semper, cui cum illis negocium incidit.
Chor. Tanta caueto utare confidentia,

Ne ue ex

Néue ex tuis ipsius æstimans malis,
Muliebre sic uel omne uituperes genus.
Pleræq; nostrum aliæ quidem laudabiles,
„Aliæ malarum de grege, ac numero sumus.
Hec. „Agamemnon, haud decet hominē lingua magis
Vllo ualere tempore, ac factis ualet.
Sed seu proba egit, oportet & probe loqui,
Seu praua, rursum dicta & esse putida,
Nec iniqua quæ sunt, posse differere bene.
Cati quidem sunt, ista qui callent probe,
At non quierunt esse ad extremum cati.
Verum malis periere cuncti dadibus,
Nec ullus horum exitia suffugit sua.
Et hoc quidem ad te sit mihi procemij.
Ad hunc reuertar, ac locis respondero.
Quid ais? Achiuos ut labore duplici
Leuare posses, gratiaq; Agamemnonis
Mucrone gnatum tun peremisti meum?
Atqui scelefte, Primum Achiuūm cuipiam
Haudquaquam amicum barbarum fuerit genus?
Neque possit esse. deinde quanam gratia
Prodesse properas? num quod affinis cui, aut
Cognatus esses, aut quid argumenti habens?
An ne reuecti carperent segetem tuæ
Telluris? horum cui putas facies fidem?
Aurum (fateri uera si modo uoles)
Et tua cupiditas filium extinxit meum.
Etenim doce illud, donec incolumis fuit

Troia

Troia, urbsq́ adhuc munita turribus stetit,
Vixitq́ Priamus Marte florens Hectoris,
Quin tum mereri de hocce si libuit bene,
Quum gnatum haberes nutriendum in ædibus
Aut enecasti, aut uiuum in Argiuum manus
Ductum dedisti: at nos ut occidimus, simul
Et ab hoste captam fumus urbem prodidit,
Iugulasti amicum, & ad lares profugum tuos.
Ausculta ad hæc, nunc, unde sceleratus magis
Videare, si beneuolus Argiuis eras?
Aurum, quod huius esse noras, haud tuum,
Adferre decuit, ac dare ijs, quibus erat opus,
Annosq́ multos patria degunt procul.
At tu manu ne nunc quidem euelli tua
Patere, at potiris possidens in ædibus.
Quod si educare filium, ut te dignum erat
Sic educasses, atq́ seruasses meum,
Laudem profecto comparasses indytam,
,, Siquidem in malis qui sint potissimum boni
,, Patent amici, læta amicos passim habent.
Iam si fuisset opus tibi pecunia,
Incolumis & modo ille uixisset, tibi
Thesaurus ingens filius fuerat meus.
At nunc nec istum amicum habes tibi uirum,
Auriq́ lucrum perijt, ac gnati tui,
Tuq́ ipse, ad istum scilicet agitis modum.
Porrò illud Agamemnon tibi iam dicam ego.
Hunc si iuuabis, uir uidebere improbus,

Nam nec

Nam nec pio,nec fido in hos,in quos decet,
Non æquo amico,non bono,facies bene.
Quin te malis gaudere dicemus,quia
Sis talis ipse,heris sed haud conuitior.
Ch.,,Res mira,ut homini materiam semper probam
,,Orationis,facta suppeditant proba.
Aga. Aliena nobis iudicare graue est,mala,
Tamen necesse est.nam pudor sit in manus,
Reijcere causam,quum semel receperis.
Mihi,ut sciens sis,necq; meapte gratia,
Sed necq; Pelasgûm,hominem uideris hospitem
Necasse,uerum ut aurum haberes in domo.
Nunc in malis quæ conferunt tibi,loqueris.
Iugulare forsan hospitem,uobis leue est,
Nobis Achiuis istud oppido est graue.
Quinam probrum ergo fugio,si pronunciem
Te iam innocentem?non profecto ulla queam,
Quin potius,ubi quæ,non licent,haud ueritus es
Patrare,tolera quæ uicissim non libent.
Poly. Proh ut uidetur uictus à muliercula
Capta.dabo supplicia deterioribus.
Aga. Meritocq;,quando tute patrasti mala.
Poly. Heu liberos,oculosq; fleo miser meos.
Hec. Doles?dolere filium haud credis mihi?
Poly. Malefica gaudes?me quod afficias malis?
Hec. Quid enim?ulta te,non gaudeam iure optimo?
Poly. At non item fortassis ubi te uis freti.
Hec. Nunquid uehere pelasgici ad plagas soli?

 Poly. Immo

Poly. Immo supremis lapsam ab antennis teget.
Hec. At unde saltus tanta temeritas mihi?
Poly. Malum ipsa celeri nauis ascendes pede.
Hec. Alatan humeris? uel quibus tandem modis?
Poly. Fies canis, oclos igne lucenteis gerens.
Hec. Qui nota formæ uersio tibi est meæ?
Poly. Threicius augur Bacchus ista prodidit.
Hec. At ex tuis nil ille præcinuit malis?
Poly. Sic neutiquam me fraude cœpisses tua.
Hec. Defunctan illic an ne uiua finiar?
Poly. Defuncta. tumulo nomen indetur tuum.
Hec. Sumptum à figura? aut quod aliud dicis meum?
Poly. Canis sepulcrum, nauitis signum uagis.
Hec. Nihil laboro, posteaquam te ulta sum.
Poly. Quin filiam necesse Cassandram mori.
Hec. Equidem hæc abominor, in caput reprecans tuū.
Poly. Coniunx at illam interimet huius aspera.
Hec. Nec sic mihi unquam Gnata Tyndari fuerat.
Poly. Quin ipsum & hunc bipenne librata in caput.
Hec. Itan furis tu, qui malum accersas tibi?
Poly. Neca, At lauacra mortifera te Argis manent.
Aga. Non hunc ministri ui trahetis hinc procul?
Poly. Audire graue?
Aga. Non ora continebitis?
Poly. Opprimite, dictum est.
Aga. Quàm potest ocyssime
Non huncce solas deferetis in insulas?
Adeo procaci quando lingua abutitur?

At Hecuba

At Hecuba tu proh, misera, funera gemina
Abi, atque sepeli. tuos oportet herilia
Adire quanqꝫ Troades tentoria.
Etenim hos secundos uideo uentos, patriam
Versus. bene autem nauigemus, atque item
Liceat domi res prosperas offendere,
Tandem expeditos hisce iam laboribus.

Chor. Ite ad portus agite, & Graiûm
Ad tentoria tendite saeua.
Experturae posthac sortis
Aerumnas seruilis acerbas.
Nam sic urget nescia flecti, &
Cogit, dira necessitas.

EVRIPIDIS, HECVBAE, DES. ERASMO ROTERODAMO INTERPRETE, FINIS.

ARGVMENTVM

IPHIGENIAE. IN AVLIDE PER DES. ERASMVM ROTERODAMVM.

Postquam Græcorum Duces omnes unà cum classe, reliquóque belli apparatu in Aulidem conuenissent, ut inde pariter ad Troiam euertendam nauigarent, tanta consequuta est cœli tranquillitas, ut nullis flantibus uentis, non esset nauigandi facultas. Quare quum exercitus iam moleste ferret, se frustra tempus inibi terere, consultis extis, Calchas augur respondit, Dianæ Aulidensi immolandam esse Iphigeniam Agamemnonis filiam, atque ita Græcos feliciter ad Ilium nauigaturos. Itaque conuocato exercitu, Agamemnon persuasus à Menelao, patitur fieri decretum, ut mactetur puella. Cæterum quo libentius eam Clytemnestra mater mitteret, priuatim fingunt titulũ, quasi Achilli Græcorum principũ optimo foret nuptura. Hoc commentum soli nouerant Agamemnon, Menelaus, Calchas, atque Vlysses. Atqui missis iam ad uxorẽ literis Agamemnon, quum superioris consilij pœniteret, & futurã cædem filiæ ferre non posset, noctu clanculum alias ad uxorem literas scribit, denuntians ne uirginem mittat in Aulidẽ, in aliud enim tempus proferendas nuptias. Eas antelucano seni cuidam seruo Argos perferendas committit, exposito simul earum argumento. Verum hunc

cum epistola

cum epistola Menelaus, dum & ipse ante lucem puellæ aduentum obseruat, intercipit, & acriter cum fratre de consilij inconstantia expostulat. Interea è comitatu Clytemnestræ præcurrens quidam, Agamemnoni Menelao præsente nuntiat, adesse in Aulide Iphigeniam, unà cum matre, & Oreste infante, neq; eam rem clàm esse exercitu. Ibi simul atq; Menelaus sensit, illi iam non esse integrum filiam remittere, ficte cœpit fratri suadere, ne uirginem sua causa pateretur occidi. Dũ hæc inter illos uerlantur, interim aduecta est Clytemnestra cum filia, multisq; modis exagitantur patris affectus, dum consiliũ de iugulanda filia studet cælare. Qua de re dum consulturus Calchantẽ abijsset, interea accessit Achilles expostulaturus cũ Agamemnone. Salutatur à Clytemnestra tãq; futurus gener. Achilles ignarus demirat̃. Ibi seruus senex, ille, cui literæ secũdæ fuerãt cõmissæ, rem profert, proditq; consilium regis. Indignatus Achilles, quod ad cædẽ uirginis suo nomine essent abusi, in concilio defendit eã ne perimatur, sed uincitur suffragijs. Itaq; quũ res ad summũ tumultum spectare uideretur, reliquo exercitu postulante puellam, contra Achille cum uniuersis depugnare parato, ipsa ultro mutata sententia, suadet matri satius esse speciosam oppetere mortẽ, q̃ ob suã unius uitã, aut tot principes in certaminis periculũ uocari, aut rem tantã, omitti. Ducta igitur ad aram Deæ, ipsa quidẽ sublata est in Tauricam regionẽ, at eius loco cerua supposita est. Sacro peracto nauigant Græci.

ARGVMENTI FINIS.

GVILIELMO AR
CHIEPISCOPO CANTVARIENSI ERASMVS ROTERODAMVS S.P. D.

POsteaquàm huic Tragœdiæ manus admoliri cœpissem amplissime Præsul, protinus alium quendam orationis gustum, diuersamq́ carminis indolem sentire mihi sum uisus. Nam (ni fallor) & plusculum habet candoris, & fusior est dictio. Quoquidem nomine Sophoclea uideri queat. At rursus argumentorum densitate, quasiq́ declamatoria quadam suadendi, ac dissuadendi facultate, parentem Euripidem magis refert. Quanquam utri sit inscribenda, neque meum est pronuntiare, neque magni referre puto. Nobis tamen uisum est de pristina illa nostra religione non nihil remittere, ne nō hac etiam in parte cōgrueremus argumento. Proinde Iphigeniam paulo tum fusius, tum copiosius traduximus. at ita rursum, ut ab interpretis fide neutiquam recederemus. hoc uno in utraque sumus ausi dissentire, quod in Choris immodicam illam carminum uarietatem, ac licentiam, aliquantulum temperauimus, sperantes futurum, ut hac in re docti nobis ueniam darent, nimirum in tantis uersantibus angustijs. quandoquidem neque Flaccus Lyricorum, neque Seneca Tragicorum poetarum tantam in metris, aut pedum

aut pedum libertatem, aut generum diuerſitatẽ ſit æmulatus, cum uterque ſequeretur Græcos duntaxat, non etiam interpretaretur. Quod ſi mihi per grauiora ſtudia liceret, alias aliquot uertere Tragœdias, non modo me non pœniteret huius audaciæ, quin etiam non uererer chororum & ſtilum, & argumenta commutare, mallémque uel locum quempiam tractare communem, uel in amœnam aliquam παρέκβασιν exſpatiari, quàm in canoris (ut uocat Horatius) nugis operam ſumere. nuſquam enim mihi magis ineptiſſe uidetur antiquitas, quàm in huiuſmodi Choris, ubi dum nimium affectat noue loqui, uitiauit eloquentiam, dũ q́ uerborum miracula uenatur, in rerum iudicio ceſſauit. Vale, meũ decus.

PERSONAE FABVLAE.

Agamemnon.
Senex seruus eius.
Chorus ex mulieribus Chalcidensibus.
Menelaus frater Agamemnonis.
Clytemnestra uxor Agamemnonis.
Iphigenia filia Clytemnestræ & Agamemnonis.
Achilles dictus sponsus.
Senex minister.
Nuntius.

EVRIPIDIS IPHIGENIA IN AVLIDE, E GRAECO SERMONE IN LATINVM TRADVCTA, ERASMO ROTERODAMO INTERPRETE.

Carmen Anapeſticum Dimetrum.

PRAELOQVITVR AGAMEMNON.

HOrſum ſenior prodi tectis.
Se. Prodeo. ſed quid molire noui
rex Agamemnon ?.
Aga Mox cognoris.
Se. Ocyus appropero, mea nanqꝫ eſt
Multum impigra, uigilqꝫ ſenecta
Sic, ut & ipſis conſtet, & adſit,
Vigor, atque acies ſua luminibus.
Aga. Ergo quod hoc age traijcit aſtrum?
Sen. Sirius ardens, qui Pleiadibus
Septem geminis uicinus, adhuc
Medio rapidus fertur cœlo.
Aga. Hinc nulla ſtrepit uox, non auium
Sed nec pelagi, taciti uenti
Tranquillum ſternunt Euripum.
Sen. At tu quid ita tecta relinquis
Rex Agamemnon?
Aulida adhuc habet hac alta quies,

Nec muris ceſſere excubiæ.
Introeamus.
Aga. Tu mihi ſorte
Felice ſenex eſſe uideris.
,,Nam felicem cenſeo ſane
,,Ego mortalem, quiſquis tutum
,,Ignotus, & inglorius æuum
,,Tranſmiſit. qui uero ætatem
,,Egerunt in honoribus, horum
,,Sortem haud duco perinde beatam.
Sen. Atqui in iſtis decus eſt uitæ.
Aga. ,,Sed decus iſtud, lubrica res eſt.
,,Etenim uotis dulce quidem ipſus
,,Eſt honos. aſt ubi contigit idem,
,,Tum diſcruciat. modo religio
Diuûm, non ſat rite peracta
Labefactam ſubuertit uitam,
Modo rurſum hominum mentes uariæ,
Ac difficiles prorſus acerbant.
Sen. Haud iſta uiro in principe laudo,
Non te ſeuit ad omnia læta
Agamemnon Atreus.
,,Gaudere, atque dolere neceſſe eſt.
,,Mortalis enim es. Sin tu nolis,
,,Tamen eueniet. ſic dijs placitum.
At tu appoſito lumine tedæ
Scribis epiſtolium
Hoc, quod manibus nunc quoque geſtas.

harbalancas.
bendito sea el dio q
no me dio honra.

Rurſum

Rursum deles, quicquid scriptum est.
Atque obsignas, deinde resignas,
Piceámque solo illidis, liquidas
Fundens lachrymas.
Et sic anceps tecum uarias,
Vti nil desit,
Quo minus insanire puteris.
Quid habes? quid habes?
Quæ noua res, quæ res noua quæso
Te rex agitat?
Quicquid age est, imperti nobis.
Fido, atque probo dixeris homini.
Nam tibi quondam dotis partem,
Cum uxore tua me Tyndareus,
Misit dignum sponsæ comitem.
Aga. Ledæ obtigerunt Thestiadi tres filiæ,
Phoebe, Clytemnæstráque, quam mihi duxi
ego,
Helenéque. at huius nuptias multi proci
Petiere, iuuenes Græciæ opulentissimi.
Verum hinc minæ truces coortæ, & mutua
Cædes uirûm imminere uisa non leuis,
Quisquis fuisset non potitus uirgine,
Ita ut hæsitaret mente Tyndareus pater
Vtrum ne daret, an non daret, nimirum agens
Sibi res ut ista cederet prosperrime.
Atque interim illud uenit in mentem uiro,
Vti coirent iureiurando proci,

Atque inter ipsos iungerent dextras, ad hæc
Adolenda, diuûm ponerent aris sacra,
Ac semetipsi astringerent, diris ad id
Caput obligantes imprecationibus,
Vt quisquis esset ea potitus coniuge,
Huic adessent uindicaturi simul,
Si quisquam eam per uim raperet ex ædibus,
Depellerentq́ possidentem à coniuge,
Belloq́ adorti, ciuitatem excinderent
Armis, perinde Pelasgicam atque Barbaram.
Vbi fœdere autem sunt adacti, ac denique
Astutus ex animi sui sententia
Persuasit illis arte, & ingenio senex,
Gnatæ facit ius, uti procis ex omnibus,
Deligeret unum quemlibet sibi uirum,
Quocunque grata ferret aura Cypridis.
Menelaon illa deligit, & o si foret
Nunquam potitus, dein profectus Ilio
Lacedæmona ille, qui arbiter pridem trium
Fuerat dearum (uulgo ut homines dictitant)
Insignis, ac nitens amictu florido,
Auroq́ fulgens, barbarum uidelicet
Luxum, atque cultum gentis ostentans suæ.
Amans amantem fugit abreptam uehens
Helenen, & Idæ abduxit ab bubilia.
Menelaus itaque solus è Graijs, graui
Ira furens, uetusta soceri fœdera
Testatus, esse ius & æquum prædicat,

Vt iferant iniuria læsis opem.
Hic ergo Danaûm turba, Marte percita
Capessit arma, arctosq; in Aulidis sinus
Conuênit huc, & ratibus, & scutis simul
Instructa, equisq;, curribusq; plurimis.
Hinc me ducem legêre Menelai uice,
Quia frater essem. Sed utinam loco mei
Alij hoc honoris contigisset cuipiam.
At nunc coactis undiquaque copijs,
Hac ociosi desidemus Aulide,
Quod nauigandi copiam uenti negent.
Calchasq; uates mussitans tacitus diu
Respondit, Iphigeniam, ego cui pater,
Diuæ immolandam huiusce præsidi loci,
Ita nauigandi copiam Graijs fore,
Simulq; Troiæ diruenda mœnia,
Hanc si immolassent. Sin minus, tum non fore.
At ego, hæc ut audio, iubeo uoce publica
Dimittat omnem Talthybius exercitum,
Vt qui illud animo facinus haud unquam meo
Laturus essem, gnatam uti perimerem meam.
Totas ibi arteis frater intentans mihi, ac
Expertus omneis persuadendi uias,
Tandem impulit me, atrox ut auderem nefas.
Ego itaque literis ad uxorem datis,
Quo filiam huc transmittat impero, uelut
Nupturam Achilli, & dignitatem exaggerans
Viri, negansq; hunc uelle iunctis copijs

Cum classe Achiuûm soluere in Phrygas simul,
Nisi sponsa nostra detur in Phthiam è domo.
Commentus hanc persuasionem ad coniugem
Meam, puellæ obtexo falsas nuptias.
At hæc ut habeant, soli Achiuûm nouimus,
Menelaus, Ego, Chalcas, Vlysses, Cæterum
Quæ tum parum bene statueram, nunc has bene
Recanto, corrigóque per tabellulas,
Quas me sub umbra uideras noctis senex
Reuincientem, & colligantem denuo.
Sed eia ad Argos hanc epistolam ferens
Concede. Quicquid intus occultant rei
Cera silentibus exaratum literis,
Sermone id omne prorsus exponam tibi.
Es enim fidelis coniugi, ac domui meæ.
Has iterum tibi mitto tabellas
Ledæ germen.
Sen. Fare, enarra, quo uoce tuis
Scriptis consentanea dicam.
Aga. Ne gnatam horsum transmitte tuam
Ad sinuosam Euboiæ rupem
Aulin tacitam.
Siquidem tedas uirginis aliud
Nunc in tempus producemus.
Se. At sponsa frustratus Achilles,
Nónne minaces animos tollet
In te, atque tuam simul uxorem?
Hinc etiam instat graue discrimen.

Cedo,

Cedo, quid censes?
Aga. Nomen, non rem præbet Achilles,
Neque cognouit de coniugio,
Q uódque dolo nos agimus, nescit.
Neque quod finxi gnatam thalamo
Ipsi iuncturum esse iugali.
Se. Dira parabas rex Agamemnon,
Itá ne prolem nomine ficto
Sponsæ, fueras Danais producturus, ut esset uicti
ma diuæ?
Aga. Hei misero mihi mente errabam.
Eheu tristem trahor in luctum.
Sed iam celeri procurre pede,
Neque te quicquam tardet euntem
Serior ætas. SENEX. Rex accelero.
Aga. Néue ad fontes arbore multa
Nunc desideas lentus opacos,
Neu te blandus subigat somnus.
Sen. Quin uerba bona o rex eloquitor.
Aga. Vndique sectam scrutare uiam,
Circumactis obseruans oculis,
Ne qua fallat te mea coniunx,
Curru præteruecta uolucri,
Gnatam rhedis huc deportans
Danaûm ad classem
Sen. Fiet. AGA. iam te proripe septis.
Nam si uecta occurrerit illa,
Auersa domum frena reflectes,

Ad Cyclopia

Ad Cyclopia mœnia tendens.
Sen. At, qui fiet, ut hæc referenti
Dicta, fidem mihi sint habituræ,
Tum tua filia, tum tua coniunx?
Aga. Symbolon hoc, quod in hisce tabellis
Portas serua.
Fuge, iam lux albescit, & aurora
Ignea surgit,
Ac phœbeæ flamma quadrigæ.
Hanc operam mihi sume iuuando.
,, Nemo ex omni parte beatus.
,, Nunquam siquidem natus quisquam est,
,, Cui nil fuerit, quod cruciaret.

Carmen uarie mixtum.

Cho. mulie. Chalci densiũ | Modo profecta Chalcide patria,
Quæ semper arcto tunditur æquore,
Vbi marino interflua gurgiti
Aréthusa, puro uitrea flumine,
Rigat arua, ueni littus ab Aulidis
Euripicos emensa fluctus,
Agmina Graiugenûm ut uiderem,
Classemq; Pelasgûm
Semideûm, quandoquidem
Ad Phrygiæ pergama Troiæ
Iam mille Graiûm nauibus additi
Nostri mariti, clarum Agamemnonem, &
Flauicomum Menelaum
Comitantur, unà ut Tyndaridem petant.

Quam pastor

Quam paſtor Eurotæ ad uirenteis
Plurima arundine ripas
Idæus rapuit Paris,
Præmia quæ uenus
Donarat illi tunc, ubi leuium
Ad fontium uiuas ſcatebras,
Cum Iunone Iouis coniuge maximi,
Et cum belligera Pallade principis
De laude formæ, Cypria mollium
Mater blanda Cupidinum
Certaret, atqui per Triuiæ nemus,
Lucumq́ꝫ crebris perpetuo ſacris
Halantem uenio. mi tenera interim
Dum ſic conſpicior uiris,
Repens obortus
Suffundit ora purpureus pudor,
Multiiugos clypeos auenti
Cernere, & armigerorum
Ferrea caſtra Pelaſgûm.
Bellaces item equos cernere, & acriu̅m
Agmina denſa uirûm.
Acconſpexi equidem duos
Tentorijs in ijſdem
Aiaces, patris hunc germen Oilei,
Hunc Telamone ſatum,
Iuge decus Salaminijs
Necnon Proteſilaum
His pariter aſſidentem,

Collusitantes tesserarum
Iactibus omniiugis.
Conspexi Palamedem,
Quem Neptunia proles
Produxit, neque non viribus, ac manu
Insignem, Diomedem,
Oblectantem animos iactibus æneі
Disci. Nec procul hoc Merionem, inclytam
Gradiui sobolem patris,
Miraculum mortalibus.
Et Laerciadem profectum
Montuosa ab insula.
Necnon Nirea, quo nemo pelasgica
Inter pulchrior agmina,
Tum cursu, & uolucri pedum
Ventis cum rapidis fuga
Decertare potentem
Achillem, dea quem progenuit Thetis,
Chiron finxit, & educauit,
Vidi littoreis in harenis
Armis onustum currere.
Certabat autem cum citis quadrigis,
Cursu uolans pedestri.
Et anteuertens deproperat statæ
Laudem tollere palmæ.
Eumêlus acris inter
Ista Pheretiades
Quadrigæ moderator

Exclamat

Exclamat, huic profecto
Vidi equas pulcherrimas,
Frenisq; pictas aureis,
Stimulo incitante cursum,
Vastum celerare per æquor,
Partim arcuato suppositas iugo,
Albis terga notis diuariantibus,
Partim hinc & hinc æqualibus additas
Extra iugum catenis,
O bliquos glomerare flexus,
Rufis conspicuas pilis.
Porrò cruribus imis,
Qua talum premit ungula,
Diuerso uarias colore.
Iuxta has in armis Aeacides gradu
Fertur citato, sæpe uolubili
Cantho propinquus, feruidoq;
Proximus axi.
Post hæc ad numerosæ
Classis peruenio trabeis,
Spectaculum ingens, nec recitabile.
Quo mihi blanda uoluptas
Fœmineos oculos
Gratissima tuendi
Illecebra satiaret.
Cornuq; dextrum Myrmidonum manus
Quæ Phithij ducis
Militat auspicijs.

Quinquaginta agitans carinas,
Pernices, rapidasq; tenebat,
Porrò in eminentium
Puppium fastigijs
Sculptiles auro, deæ
Aequoris, Nereides
Stabant, nempe Achilleiæ
Signa cohortis,
Atque his ordine proxima,
Paribus recincta remis
Classis stabat Achiuûm,
Quos Mecistiades agebat,
Capaneoq; satus,
Bellator Sthelenus. dehinc
Proles inclyta Thesei
Quinquies denas agens
Dite ex Atthide naueis,
Per seriem positas
In statione tenet.
Harum in puppibus eminebat
Pallas diua uolucribus
Nixa quadrigis,
Signum bene ominatum,
Visuq; faustum nauitis.
Bœotiorum bellicum
Rursus apparatum
Quinquies decem rates
Vidi fluctisecas, citasq;

Adprobe decoratas
Signis, quippe minacibus
Cadmus in rostris erat,
Fuluum tenens draconem.
At cohorti nauticæ
Terrigena præerat
Imperator Leitus,
Phocys cui patria tellus,
Ponè illos, totidem nauibus è Locris
Aduectis sequitur gnatus Oilei
Throniaca urbe profectus.
Cæterum è Cyclopijs
Satus Atreo Mycenis
Centum rateis agebat,
Denso refertas milite.
Huic aderat pariter
Ductor Adrastus,
Nempe amicus amico,
Vti, quæ domo relicta
Barbaras Phrygum
Fuerat sequuta nuptias,
Vindicaret Tyndarin.
Ad hæc Pylo profecti
Nestoris Gerenij
Vidi rateis in puppibus arduis
Insignij stabat uice, taurico
Alpheus ore fictus,
Qui Pylios celer

Dissecat agros.
Bissenis aderant nauibus insuper
Aenianorum cohors.
His præfectus Iuneus;
Hos item sequuntur
Euryto duce,
Optimates Elidis,
Quos uniuersa plebes
Dicit Epeos.
Agménque agebant albireme
Phyliaci manipli,
His ductor præerat Meges,
Quem miserant Echidnæ
Insulæ, appellentibus
Periculosæ nauitis.
Ast Aiax Salaminiæ
Vrbis alumnus,
Cornu iunxit utrunque
Dextrum, atque læuum, cominus admouens.
Bissenas rateis
Præcipites, agilesq́ue, &
Vltimus agmina clausit.
Sic ut inaudij.
Nam classicam cateruam
His ipsa uidi oculis.
Aduersus hancce Barbaras
Quicunque dux phalanges
Committet, Is saluus domum

Nunquam

Nunquam estrediturus opinor.
Illic itaque naualium
Audij, uidicq́ꝫ
Agminum cohortes.
Eadem domi recordor
Meos apud penateis
Audisse de Pelasgûm
Conuocatis copijs.
Sen. Menelae iam audes grauia q́ꝫ, ac immania.
Audere, quæ te neutiquam licet aut decet.
Me. Abi, nimis profecto heris fidelis es.
Sen. Mihi exprobrasti probrum honestum scilicet.
Me. Iam uapulabis eiulans, ac flens mihi
Quæ te nefas patrare, si patraueris.
Sen. Te soluere tablas non decet, quas ego fero.
Me. Neque ferre Achiuis te decet cunctis malum.
Sen. Contendis hæc frustra, has sed amittas mihi.
Me. Haud quanq́ꝫ omittã. SEN. Sed necego remisero.
Me. Sceptro tuum tibi mox cruentabo caput.
Se. ,,At pulchrum heri uel mortem obire gratia.
Me. Omitte. multa seruus homo uerba hic facis?
Sen. Agamemnon here. uim patimur. hic epistolam
Tuam manu uiolentus extorsit mea,
Aequi nec ulla huic ratio constat, nec boni.
Aga. Hem quid tumulti in foribus, aut conuitij?
Sen. Meum potius, atque huius est rem dicere.

Carmen Trochaicum Tetrametrum Catalecticum.

Aga. Cæterũ Menelae, cũ isthoc causa quæ tibi incidit
Litis, & contentionis? curq́ꝫ ui trahis meum?

Aspice

Aſpice in nos recta, ut hoc capiã loquendi exordiũ.
Aga. Num uerebor lumina in te tollere Atreo ſatus?
Me. Haſce num tabulas vides, ſcripti miniſtras peſſimi?
Aga. Video q̃primum, ſed iſtas manibus amittas tuis.
Me. Non prius, q̃ quicquid intus, aperiã cũcto agmini.
Aga. Itá ne ſcis, quæ neutiq̃ te fas erat cognoſcere?
Idq̃ refractis (opinor) epiſtolæ ſignaculis?
Me. Aperiens uidelicet, quo te malorum denique
Pudeat, ac pigeſcat horum, quæ patraſti clanculum.
Aga. Verũ eas ubi nactus? O dij mentis impudentiã.
Me. Nempe dum cautus tuam ſeruo, maneoq̃ filiam,
Nunquid Argis adueniret ad Pelaſgũm copias.
Aga. Cæterum qui conuenit, tu res ut obſerues meas?
Obſcro, an nõ eſt uiri iſthuc impudẽtis et improbi?
Me. Sic enim tulit uoluntas. Seruus haud ſum ego tibi.
Aga. Iſta non indigna, & intoleranda, quæſo per deos?
Itá ne per te non licebit, nec ſinar, negocia
Propriæ domus meopte temperare arbitrio?
Me. Varia ſentis, nũc quidẽ illud, alia dudũ, aliud ſtatim.
Aga. „ Dicta phaleras. eſt malum autem docta lingua peſtilens.
Me. „ Varia mens iniqua res eſt, atq̃ amicis abdita.
Iamq̃ te uerbis reuincam. tu per iracundiam
Vera ne negato. non ego te admodum laudauero.
Sciũ creari ubi ſtudebas, dux Achiuũm ad Ilium,
Fronte, ſic ſpecieq̃ nolẽs, ſed animo ſane uolens,
Quàm tũ eras ſubmiſſus, omnẽ prenſitãdo dexterã,
Ac fores habens patenteis cuilibet popularium,

Et ſalutans

Et salutans ordine omnes, quisquis esset obuius,
Si quis etiam noluisset, hunc honorem quæritans
Emere, comitate morum à multitudine ciuium?
„Ast ut imperio es potitus, non es ijsdem moribus,
„Nec uicissim ut ante, amicus ijs manes, qui se tibi
„Præstitere dudum amicos. Sed aditu superbus, ac
„Fastuosus, abditusq; delites in ædibus.
„At suos mutare mores haud decet probum uirum,
„Posteaq; splendidis donatus est honoribus.
„Maxime sed tunc amicis esse firmum conuenit,
„Quando maxime iuuare iam potest felicior.
Hæc tibi primum opprobraui, primum ubi experior malum.
Deinde in Aulin ut appulisti, omnisq; Graiûm exercitus,
Nullus es, sed abnegante prosperum cursum mari,
Ilico Fortuna, quam dij miserant, te perditum
Mente constrauit. Pelasgi at inter hæc dimittier
Flagitant classem, negantes esse consilij sibi,
Vt diutius laborem frustra in Aulide trahant.
Fama porrò q; fuisset foeda, & infelix tibi,
Quanta item perplexitas, animiq; consternatio,
Mille cum præfectus esses imperator nauibus,
Ni Phrygum campos replesses bellicoso milite?
Meq; cõsulis quid ageres quâmue reperires uiam,
Ne tibi regno abdicato, famæ & occideret decus.
Hinc ubi inter sacra uates filiam edixit tuam
Immolandã Artemidi Calchas, atq; ita Danais fore

Curſum ad Ilium ſecundum, mente gauiſus, lubens
Te immolaturum puellam pollicebaris deæ,
Ac uolens, non ui coactus (hoc caueto dixeris)
Coniugi iubes, ut horſum filiam mittat tuam,
Nomine hoc, quo tanquam Achilli ſpōſa nuberet uiro.
Nūc repente uerſus, alias mittis immemor ſchedas,
Filiæ neciam futurus dirus occiſor tuæ.
Age, ſed hic eſt ipſus æther teſtis, atque conſcius,
Iſta qui te pollicentem uidit, atque exaudijt.
„Accidit nimirum idem iſthuc plurimis mortalibus,
„In capeſſendis negocijs, qui quidem enixe, quoad
„Aſſequantur, elaborant, deinde fœde deſerunt.
Idque partim incogitanti ciuium uecordia,
Partim item merito, atque iure, quando non idonei,
Nempe reperiuntur ipſi, rem tueri publicam.
Ego potiſſimū inauſpicatæ Græciæ vicem gemo,
Quæ patrare inſigne quiddam, & glorioſum in Barbaros
Perditos conata dudum, iam tua cauſa, ac tuæ
Gnatæ, eis riſum mouebit ſcilicet fœdiſſimum.
„Neminem loci crearim præſidem, aut belli ducem,
„Seu rei, ſeu dignitatis, offici ue gratia.
„Mente duntaxat ſagaci oportet eſſe præditū hunc,
„Bellicam qui rem adminiſtret ciuitatis nomine.
„Quippe princeps ille, quiſquis præeminet prudētia.
Ch. „Res dira uerbis inuicem altercarier,
„Dictiſque fratres dimicare mutuis,
„Si quando lis inciderit, aut contentio.

Aga. Bene

Aga. Bene tibi Menelae contra iam uolo maledicere,
Idq; paucis, ne cui parum pudenter, ac nimis
Inuerecunde putemur agere, sed modestius
„Tibi loqmur, quippe fratri. nã uir improbus quidẽ
„Is mihi uidetur esse, qui uereri non solet.
Cedo mihi, quid acerba spiras, sic cruento lumine?
Quis nocet tibi? qdue factũ est? an ne raptæ cõiugis
Recipere præclara sanè concupis cubilia?
Non tibi præstare hoc nostrũ est. nam tuorũ tu tibi
Ipsus author es malorum. deinde commissi obsecro
Ipse quod nunq; patrarim, innoxius pœnas luam?
Nostra num te ambitio mordet? at uenustã coniugẽ
Misso honesto, æq̃, bonoq; uis tenere amplexibus.
„Nam uiri mali, improbiq; sunt uoluptates malæ.
Ego q antehac ista num perpenderim consultius,
Sanus haud sum, an uerius tu? quippe qui cõnubio
Quum sies malo leuatus, denuo repetas miser,
Posteaq; dijs sequundis, res bene obtigerit tibi.
Sed proci olim tibi Tyndarea deierarunt fœdera
Improbi, nequam, & superbis imminentes nuptijs.
Ast ego ipsam spem uidelicet arbitror magis deam
Illud effecisse, q̃ te, uimue consilij tui.
Quos agens bellũ auspicare, nam reor forte, ut scias
Mente uecordi inita praue, uiq; adacta fœdera.
Cæterum meos ego non liberos mactauero.
Ac tuo quidem arbitratu commodoq; scilicet.
Coniugis uindicta fiet, præter æquum pessimæ?
Me dies, noctesq; mœstis lachrymis confecerint,

Impia interim patrantem,& æquitati dissona,
In meos, quos ipse seui, sustulicq; liberos:
Hæc breui tibi dicta sunto plana,& expedita, sin
Sapere recte tu recuses, mea bene statuam tamen:

Carmen Iambicum Trimetrum.

Chor. Diuersa dictis ista superioribus
Relata sunt, at illud admonent probe,
Vim proprijs esse abstinendam à liberis.
Me. Proh habeo amicum neminem infelix. AG. habes
Qui sunt amici, ni uelis euertere.
Me. Vbi te arguis mihi patre communi satum:
Aga. At sapere tecum cupio, non furere simul.
Me.,, Dolere amicos tamen oportet mutuum.
Aga. Tum accerse, quum iuuare uis, non lædere:
Me. Censes in his non adiuuandam Græciam:
Aga. At ista tecum quopiam insanit deo.
Me. Sceptris tumescis, fratre deserto tuo.
Ego porrò ad alias uerto me artes quaspiam,
Aliosq; amicos.
Nun. Dux Achiui exercitus
cius Agamemnon, adsum filiæ aduector tuæ,
Pridem Iphigeniam, quam uocasti in ædibus.
Comes ipsa uenit uirginis mater, tua
Coniunx Clytemnestra, tuum unà filium
Ducens Orestem, quo uoluptatem tibi
Conspectus horum pariat, ut qui iam diu
Procul à tuis agas foris penatibus.
Sed quod uiam longam peregerint, apud

Lymphas

Lymphas nitentes fontis Euryti manent.
Simul à uiæ labore respirant graui
Ipsæ iugales, quas quidem dimisimus
In pascuæ uirentis herbidum sinum,
Vti reficiant fessa pablo corpora.
Ob hæc ego tui præmonendi gratia
Huc præcucurri. Quippe Graiûm exercitus
Resciuit, alis fama peruolans citis,
Iam dissipauit filiæ aduentum tuæ,
Totusq; cursu coetus ad spectaculum
Effunditur, quo filiam aspiciat tuam.
„Vt inter omneis nempe mortales solent,
„Et inclyti esse semper, & spectabiles,
„Quibus bonis Fortuna flatibus fauet.
Aiuntq; nunquæ nuptiæ? uel quid rei
Paratur? an desyderio gnatæ suæ
Tactus Agamemnon, aduocauit uirginem?
Aliosq; rursum hæc audisses dicere,
Artemidi nunc initiant puellulam
Regnum obtinenti littoralis Aulidis.
Verum quis illam ducet uxorem cedo?
Sed interim hæc omittimus. quod insuper
Restat, coronam primus è calatho cape.
Vincito sertis tempora. & tu rex item
Menelae præbe te lubentem nuptijs.
Et in ædibus numerosa resonet tibia,
Solumq; læto perstrepat plausu pedum.
Nam faustus iste uirgini illuxit dies.

Aga. Probe. Sed intro te recipito, cætera
Fato uiam monstrante, succœdent bene.
Eheu miser quid dicam? (ut abs te exordiar)
Necessitatis heu quod incidimus iugum?
Fortuna proh præuertit, imponens mihi,
Suaq; nostrum uicit astum astutia.
,, At generis ipsa obscuritas, ut quiddam habet
,, Et commodum profecto, & exoptabile.
,, Nam liberum illis lachrymas profundere,
,, Queriq; misera. stirpe at illustri satis,
,, Sunt hæc negata, sed arbitrum uitæ leuem
,, Populum obtinemus, atque multitudini
,, Seruimus. Etenim me uetat quidem pudor
Genas rigare lachrymis, rursum pudet
Miserum carere lachrymis, in maximas
Cladeis redactum. At hæc sinamus. quid meæ
Respondeam de rebus hisce coniugi?
Qua fronte contra hanc obtuebor? aut quibus
Modis recipiam? quippe quæ me perdidit,
Ad ista, quæ nunc me premunt miserum mala,
Iniussa ueniens attamen probabili
Causa huc profecta est, filiæ comes suæ,
Quo nuptias celebret, & (quibus nihil
Antiquius, iucundiusq;) ea collocet.
Qua nos quidem in re deprehendet impios.
Rursum misellæ uirginis (quid uirginis,
Quæ mox, opinor, sponsa nubet inferis?)
Vt est miserum, supplicabit hæc mihi

Ad hunc reor modum, O pater, me occidere
Paras, at istiusmodi connubia
Veniant tibicꝫ, & si quis est charus tibi.
Præsens Orestes hæc mihi opplorabit, haud
Scita, at scienter, quippe adhuc infantulus,
Ah, ut peremit me potius nuptijs
Helenes Lacenæ Troico Priamo satus,
Horum malorum, qui mihi est author, Paris.

Chor. Me quocꝫ misertum est, quatinus decet hospitã
Malis tyrannorum ingemiscere fœminam.

Me. Germane dextram da mihi, ut tangam tuam.

Aga. Do, te penes uictoria est, ast ego miser.

Me. Per Pelopa iuro, qui mei pater patris,
Tuicꝫ dictus, percꝫ genitorem Atreum,
Proloquar aperte mentis ex sententia,
Nihilcꝫ fucans, immo quicquid sentiam.
Mihi te uidenti oculos rigantem lachrymis,
Fraterna pectus perculit miseratio.
Vicissim & ipsus ora tinxi lachrymis,
Veteremcꝫ prorsus exui sententiam,
Haud iam quidem infestus tibi aduersarius.
Sed facio tecum, stans tuis à partibus.
Hortorcꝫ te, ne filiam perimas tuam.
Neu præferas meum tuo negocium.
Neque enim sit æquum tristibus suspirijs
Te macerari, me suauiter agere.
Tuos mori, supera meos aura frui.
Quid enim mihi uolo? nunquid eminentia

Rurſum queam nanciſcier connubia,
Connubiorum ſi trahar cupidine?
Fratrem ne perdens (me quod haudquaquã decet)
Helenam præoptem, id eſt boni loco malum?
Incogitans, ac iuuenis antehac fui,
Sed propius, atque fixius conſyderans
Rem, uideo, quale erat perimere liberos.
Ad hæc, puellæ me ſubit miſeratio,
Dum reputo nimirum eſſe cognatam mihi.
Quæ miſera noſtri gratia connubij
Erat immolanda. at quid negocij, aut rei
Cum Tyndaræa uirgini eſt Helena tuæ?
Dimiſſus abeat Aulide hinc exercitus,
Tu frater oculos parce tingere lachrymis,
Simulq; nos ad lachrymas impellere.
Iam te tua de filia, ſi quid mouent
Reſponſa, me nil mouerint. tibi meas
Tranſcribo parteis. ſed quod in contraria
Mutatus ab eo, nunc acerbam deſerens
Orationem, iure facio, ſi patre
Prognatum eodem charitate proſequens,
Tranſgreſſus in diuerſam eo ſententiam.
„Quando illud eſt non improbi munus uiri,
„Vbique factu quod ſit optimum, ſequi.
Chor. Generoſa dixti, ac digna Tantalo, Iouis
Genere, & parenteis neutiquam indecoras tuos.
Aga. Collaudo te Menelae, quod præter meam
Opinionem, ſic (uti te dignum erat)

Orationem uerteris recte tuam.
Me. „Nonnullus olim ex cupiditate, fratribus
„O ritur tumultus, & è domorum opulentia.
„Germanitatem at istiusmodi quidem
„Fratrum inter ipsos, execror amarissimam.
Aga. Nihilominus nos illigat necessitas,
Gnatam cruenta cæde ut immolem meam?
Men. Quis te quis adiget, gnatam ut interimas tuam?
Aga. Graiûm uniuersim conglobatæ copiæ.
Me. Non, si remittas rursum ad Argos uirginem.
Aga. Fefellero hic, illic sed haud fefellero.
Me. Quid hoc? Timere non decet turbam nimis.
Aga. Calchas Achiuis proferet uaticinia.
Me. Non, si ante pereat, idq; fiet commode.
Aga. „Genus omne uatum gloriæ est auidum malũ.
Me. At nil habet, nec inutile, ut nec utile.
Aga. Non metuis illud, quod mihi in mentem uenit?
Me. Q ui suspicer, quod cogitas, ni dixeris?
Aga. Cuncta hæc scelestum Sisyphi nouit genus.
Me. Nihil est, Vlysses quod tibi, aut mihi noceat.
Aga. Vafer is quidem usque in concionibus fuit.
Me. Ambitio nempe hunc, pestilens tenet malum.
Aga. Hunc proinde iam nunc inter Argiuos puta
Astare medios, atque ibi eloqui palàm,
Q uæcunque Calchas dixit afflatus deo.
Et ut Artemidi me uictimam receperim
Gnatam daturum, deinde promissum deæ
Mendax negarim. ita concitatis copijs

M Vbi méq;

Vbi mecp,tecp iam peremerint,dare
Tum uirginem suadebit Argiuos neci.
Quod si scita Argos me recepero fuga,
Aderunt ,& ipsis me simul cum mœnibus
Cyclopijs euerterint,nec non solum
Vastauerint.ad hunc modum infortunia
Se nostra habent,heu miser,& infelix,ut his
Nunc per deos perplexus inuoluor malis.
Vnum hoc mihi Menelae serua,copias
Adiens Achiuũm,ne quid istius rei
Resciscat uxor ante,q̃ gnatam meam
Mactatam ad orcum,& inferos demisero,
Quo lachrymis,quantum potest,paucissimis
Miser siem.at uos hospitæ mihi fœminæ
Silentio negocium celabitis.

Carmen Glyconium.

Ch.,,Felices quibus obtigit
,,Sors nec summa,nec infima,
,,Sed sanè modica,& quibus
,,Castos annuit aurea
,,Nancisci thalamos Venus,
,,Tranquillacp perenniter
,,Consuetudine perfrui.
,,Quorum pectora mutuis
Flagrant incita flammulis.
Postquam iam geminis trahens
Spicula torquet ab arcubus,
Tincta spicula Gratijs,

Coma

Coma ſpendidus aurea,
Cupido deus aliger,
Quorum hæc dulce & amabile
Aeuum proſpera conferunt,
Vitæ hæc perniciem ferunt,
Ac turbam, hunc equidem meis
Formoſiſſima deprecor,
Auerſorq; thoris Venus,
Sit modeſta mihi precor
Formæ gratia, ſint mihi
Amores liciti, ac pij.
Contingant mediocria
Blandæ munera Cypridis.
Porrò ingentia deprecor.
„Humanis uariantia,
„Sunt diſcrimina mentibus,
„Sunt diſcrimina moribus,
„Atqui rectus, & integer,
„Is ſemper ſimilis ſui.
„Quin probis rationibus
„Educi teneros adhuc,
„Momentum obtinet haud leue ad
„Virtutem. Siquidem inſerit
Primum illud uenerabilis
Pectori ſapientia,
Fœdum uti fugiat nefas:
Dein fert hanc quoque gratiam,
Mente ut cernere callida

Quid facto sit opus, queat.
Quæ res conciliat suis
Ignarum senij decus,
Gloriamq́; perenniter
Quæ nomen parit inclytum.
„Res est maxima quæpiam,
„Virtutis studium sequi.
Quæ præstanda domi probis
Priuatim mulieribus
Sancta coniugij fide.
At palàm decorans uiros
Inter defensa frequentium
Foro milia ciuium
Rei commoda publicæ,
Vsque in maius adauxerit.
Illinc Pari es profectus.

Carmen Iambicū Dimetrū Catalecticum.

Vbi alitus inter Idæ
Armenta læta pastor,
Vbi Barbaras cicutis
Phrygijs canens solebas
Sonare cantilenas,
Olympicoq́; ritu
Calamos liquente cera
Adglutinare plureis,
Boumq́; grex obesus
Pascens uirente passim
Obambulabat aruo,

Tua quum

Tua quum chorus dearum
Arbitria flagitabat.
Ea causa te profectum
In Græciam uocauit.
Hæc hospitem recepit
Tectis superba eburnis
Oculis ubi petulcis
Contra intuens decoram
Helenen, amoris œstro
Vehemente perculisti,
Perculsus interim ipse
Pari uicissim amore.
Hoc fonte nata lis est,
Quæ copias Pelasgûm
Cum classe tanta ad urbem
Impellit Iliensem.

Carmen Anapesticum Dimetrum.

Cho. Io, io,
Magni magnis florent opibus.
Rege creatam genitore, meam
Cernite Iphigeniam reginam,
Atque Clytemnestram Tyndarei
Sanguine cretam,
Vt magnis è stirpibus ortæ,
Vtque ad summum sunt euectæ
Decus, ac fortunæ splendorem.
„Porro diuûm numina, partim
„Opibus possunt plus humanis,

„Partim quos fors urget iniqua,
„Hos felicibus ornant rebus.
Consistamus grex Chalcidicæ.
Indigena, ac uernaculus urbis,
Quo reginam procul à turba
Excipiamus, comiter illi
Porrectis manibus, placidaq;
Mente, ac hilari uultu, uti certo
In plana soli pede descendat.
Ne quid pauitet generosa ducis
Gnata Agamemnonis, huc mihi primum
Nunc aduenìens ne quid turbæ,
Attoniti ue pauoris temere
Argiuorum ex urbe profectis
Moueamus hospitæ hospitis.

Clytemnestra.

Auguria nos quidem ista consulimus boni,
Certe quod ad te pertinet, felicia
Tuæq; capimus fausta uocis omnia.
Nonnulla porrò spes habet animum meum,
Quod auspicatas pronuba huc ad nuptias
Aduenerim, at uos quas ego horsum filiæ
Comites ab Argis duco dotaleis meæ,
E curribus feliciter descendite, &
Rite, ac decenter in atrium procedite.
Dein tu quadrigas gnata cautim iam mihi
Linquas equestreis, membra sensim ac molliter,
Et tenera simul, & imbecilla promouens,

Vos hanc in ulnas excipite Iuuenculæ;
Procul ac citis discedite à uectabulis.
Mihi fulcientem porrigat aliquis manum,
Currus uolucres, quo relinquam commode.
At uos equinis stetis aduersæ iugis.
Terrifica nanque est res, oculus equi ferox.
Atque hunc puellū Agamemnonis prolem, manu
Corripite Orestem, nempe adhuc infantulum.
Mi gnate dormis, uehiculi iactamine
Sopitus, expergiscere ad sororias
Auibus secundis, atque lætis nuptias.
Siquidem ipse quum sis nobili natus loco,
Mox sortieris optimi, ac summi uiri
Affinitatem, principem Nereide
Parente natum, par deis ipsis genus.
Ex ordine huc age ad pedes propere meos
Iuxta parentem gnata tete colloca.
Ac proxime Iphigenia consistens mihi,
Huic sospitarum foeminarum me choro
Ostende, q̄ sim te beata filia.
Charo salutem mox face, ut dicas patri.
Iphi. Ita mater, occurrens in amplexus (tua
Quod pace dicam, ne mihi succenseas)
Pectus paterno pectori adprimam meum.
Clyt. Agamemnon o rex, ego cui uel maximam
Mortalium uni debeo reuerentiam,
Adsum, tuis en obsequuta iussibus.
Iphi. Sed & ipsa cupio longa iam post tempora

Admota

Admota genitor pectus amplecti tuum.
Etenim tuis sitio frui conspectibus,
Id pace, si modo mihi liceat, tua.
Aga. Age gnata fruere, quando iampridem omnibus
E liberis, quos uxor edidit mihi,
Te una parentis nulla est amantior.
Iph. Te mi pater lætacꝫ, lubensꝫ conspicor,
Post longa sæcli spacia non uisum mihi.
Aga. Itidem pater te gnata, quodcꝫ ais modo,
Ex æquo utrisque conuenit nobis simul.
Iph. Salue. quod autem huc iusseris me accersier,
Amo te, & abs te est optime factum pater.
Aga. Atqui hoc quod es modo eloquuta filia
Equidem haud reperio, qui uel aiam, uel negem.
Iph. Hei mihi quid hoc est? quod lubens cum uideris,
Placido haud tamen nos intuere lumine?
Aga. „Regnum gerentem, ac bellici agminis ducem,
„Permulta curis distinent negocia.
Iph. At nunc mihi des, & in me unam tuum
Animum à molestis auoces negocijs.
Aga. At nunc quidem in te, haud aliubi mea filia
Sum totus, omni dedicatus pectore.
Iph. Ergo supercilium remitte nubilum,
Meacꝫ frontem exporge gratia pater.
Aga. Iam lætor ecce, lætor usque filia,
Donec tuis datur frui conspectibus.
Iph. Q uid igitur isthuc? quid sibi uult obsecro?
Quod tristibus genæ madescunt lachrymis?

Aga. Etenim hic dies præsens absentiam mihi,
Tibiq́ pariet gnata quàm longissimam.
Iph. Istuc quidem quod dicis, haud intelligo, haud
Intelligo o parens mihi charissime.
Aga. At tu quidem quanto loquere cordacius,
Tanto grauius exhulceras animum mihi.
Iph. Insulsa potius, atque stulta dixero,
Si tibi futura hoc sim uoluptati modo.
Aga. Papæ. silere non fero ipse, nec queo,
Collaudo uero te, proboq́ filia.
Iph. Mane o parens, tuis domi cum liberis.
Aga. Equidem uolo, atqui quod uolo, quia non licet,
Isthuc profecto pectus excruciat meum.
Iph. Infausta pereant tela, & arma Martia,
Et inauspicata, ac dira Menelai mala.
Aga. Alios, sed huius ante perdiderint mala.
Quibus ipse dudum perditus teneor miser.
Iph. Vt abfuisti temporis multum pater
In intima diu moratus Aulide.
Aga. Quin nunc item me quiddam adhuc uetat rei,
Ratibus per æquor copias traducere.
Iph. Gentem obsecro istam, quã Phrygũ uocant pater,
Vbinam locorum sedem habere prædicant?
Aga. Illic, ubi utinam proditum Priamo Parin
Nullo obtigisset sedem habere tempore.
Iph. Procul relicta me aueheris hinc parens?
Aga. Quin ipsa eodem gnata, quo pater, uenis.
Iph. Oh.

Vtinam mihi,tibiq; commodum fiet,
Cursus ut & me duceres comitem tui.
Aga.Isthuc quid optas?nauigabis tu quoque,
Vt iam parentis gnata memineris tui.
Iph.Vtrum ne dulci nauigauero comes
Matri,án ne ego istam sola conficio uiam?
Aga.Sola profecto,sola,semota procul,
Dulciq; matre pariter,& charo patre.
Iph.Alias in ædeis me uidelicet pater,
Domumq; peregrinam locare destinas?
Aga.Mitte hæc,nefas enim ista scire uirgines.
Iph.Propera mihi redire sospes ab Ilio,
Rebus probe illic ordinatis,mi pater.
Aga.Verum hoc mihi prius necessitas loco est,
Nonnullam ad aras immolare uictimam.
Iph.Isthoc proin spectare de negocio,
Quid fas,piumq;,cum sacris decet pater.
Aga.Spectabis ista,nam futurum est uti sacris
Adstes,& adsis tu lauacris proxima.
Iph.Ducemus aras num choros circum pater?
Aga.Feliciorem te,atque memet autumo,
Nihil quod horum intelligas.sed intro age
In tecta gressum conferas,ac uirginum,
Comitumq; temet conferas conspectibus.
At triste porrige osculum,ac dextram mihi,
Longum à paternis absutura uultibus.
O pectus,o genæ,o pares auro comæ,
Quantum heu dolorum Troia nobis attulit

Pondus,

Pondus, Helenecp. Sed loqui iam desino.
Nam me quidem æstus corripit rapidus, genis
Repens obortus, simul ut ora basio
Tua contigi. Sed hinc abi in penetralia:
At illud abs te postulo, Ledæ genus,
Vti ne quid hæc res pectus offendat tuum,
Si mi nimius exhulcerat mentem dolor,
Mox gnatam Achilli collocaturo meam:
Nam splendide quidem, & expetendæ nuptiæ.
,, Tamen parenteis nonnihil mordet pios,
,, Vbi in familiam liberos dulcis pater
,, Tradit alienam, quos labore plurimo,
,, Curiscp summis educauerit diu.
Cly. Equidem haud ita sum stulta, mentiscp indiga,
Quin hisce rebus sponte me potius mea,
Insuper & istam parituram existima,
Ita ut nihil monitore te fuerit opus,
Quum rite mihi sit elocanda filia,
Sed mos, & ipsum tempus ista postulat,
Ac res utræque nos secus facere uetant.
Huius itaque, cui destinasti filiam,
Nomen quidem ipsa teneo, Cæterum genus
Quod, & unde ducat, id cupio iam discere.
Aga. Asopus Aeginam creauit filiam.
Cly. Mortalium hæc, aut cui deorum nupserat?
Aga. Ioui, at Aeacon ille generat Oenones patrem.
Cly. Sed Aeaci quæ suscipit proles domum?
Aga. Peleus, at ille Nerei gnatam tulit.

Cly. Deon uolente: an raptam, & inuitis deis:
Aga. Despondet author Iuppiter, locat pater.
Cly. Vbi ducit illam, an in marinis fluctibus:
Aga. Vbi celsa Chiron tecta Pelei colit.
Cly. Centauricon ubi mansitare aiunt genus:
Aga. Ibi dijs peracta Pelei connubia.
Cly. Sed utrum Achillem nutrijt Thetis, an pater:
Ag. „Chiron, uti ne rudibus annis improbos
„Mores malorum disceret mortalium.
Cly. Hem.
„Sapiens quidem educator, at sapientior
„Fuit ille, quisquis educandum tradidit.
Aga. Atque is fururus filiæ uir est tuæ.
Cly. Haud malus. at urbem Græciæ cedo quam colit:
Aga. Iuxta Apidani fluenta Phthiæ in finibus.
Cly. Illuc tuam, meamq; ducet filiam:
Aga. Curæ marito hæc sunt futura uirginis.
Cly. Bene sit utrique. at quo precor ducet die:
Aga. Simul atque lunæ dexter orbis uenerit.
Cly. Sed quas oportet ante gnatæ nuptias
Ferire, diuæ iam immolasti uictimas:
Aga. Mactabo, nam nunc agitur hoc negocij.
Cly. Ac deinde celebraturus es connubia:
Aga. Vbi soluero dijs, quas necesse est, uictimas.
Cly. At nos ubi epulum fœminis parabimus:
Aga. Hic iuxta Achiuæ classis æratas rateis.
Cly. Probe, & ita necesse est, attamen communica.
Aga. Scin ergo quid ages uxor: ac pare mihi.

Cly. Rei quid hoc? parere nam soleo tibi.
Aga. Nam nos quidem illic, sponsus ubi sese tenet.
Cly. Quur absque matre? uices ne obibit is meas?
Aga. Gnatam elocabimus inter Argiuos tuam.
Cly. Nos interim manere quo iubes loco?
Aga. Argos profecta uirginum curam gere.
Cly. Gnatam ne linquens? ergo quis tollet facem?
Aga. Ipse exhibebo debitam sponso facem.
Cly. Haud moris hoc, nec ista tu censes probe.
Aga. Te in militum uersarier turba haud decet.
Cly. Matrem decet meos locare liberos.
Aga. Decet & puellas nostra quas habet domus,
  Haud sinere solas.
Cly. Hæ quidem tutissimis
  Custodiuntur adprobe conclauibus.
Aga. Pareto. CLY. Non per numen Argiuæ deæ,
  Quin tu foris quæ sunt agas negocia,
  Curas ego tractauero domesticas.
  Et quid puellis competat nubentibus,
  Id est mearum pensitare partium.
Aga. Hei mihi laboris sumpsi ego hoc inaniter,
  Ac spe male frustratus excidi mea,
  Dum conor ablegare quopiam miser
  Vxorem ab oculis, astu at ecce callido
  Vtor, & in hos, qui sunt mihi charissimi.
  Intento technas, nil inexpertum doli
  Linquens, & undecunque uincor. attamen
  Iam uate cum Calchante sciscitatum eo

Oraculum placitum quidem deo, at mihi
Inauspicatum. calamitatem Græciæ.
,,Porrò uiri illud esse prudentis puto,
,,Frugi ut, probamq; coniugem in penatibus
,,Nutricet, aut ne prorsus ullam nutriat.

Carmen Sapphicum.

Chor. Ilicet sacrum Simoëntis amnem
Vitreo qui gurgite uorticosus,
Impetu fertur Phrygios per agros,
Iam petet collecta cohors Achiuûm,
Nauibus cum ueliferis, & armis,
Ilium infelix aditura Troiæ
Conditum flaui lyra, & arte Phœbi
Oppidum. Cassandram ubi fama narrat
Aureos crineis agitare uatem
Laureæ semper uiridantis, alma
Diffluentem fronde comam ambiente.
Numinis cum iam omniscio incitata,
Non sui compos agitatur œstro.
Cæterum densa Phrygij corona.
Pergama cingent.
Tunc ubi mauors ferus, atque ahenis
Horridus scutis, properante pinu
Feruidi emensus uada cæca ponti,
Remige appellet Simoëntis oras.
Castoris raptam ut repetat sororem,
Atque Pollucis, geminorum in astris
Syderum, uiq; a Priamo receptam

Fortibus telis, Clypeisq; Graiûm
Rursus in terram referat Pelasgam.
Mœnium at quum pinniferas coronas
Cinxerit iam teligera phalange,
Cinxerit turreis ualidas, & urbem
O bsederit bello Phrygiam cruento,
Funditus uictor populans, & inde
Ense crudeli capita amputarit
Ciuium ceruice resecta dirus,
Tum nurus Troiæ, tenerasq; sponsas
Quin & annosam Priami beati
Regis uxorem, lachrymis acerbis
Affatim implebit, miseroq; planctu.
Interim proles Helene tonantis
Flebilis ibit,
Deserens dulcis thalamos mariti
Ne precor, ne uel mihi, uel meorum
Liberis unquam ueniat nepotum
Ista spes, qualis reor obtinebit
Diuites Lydas, miserasq; Troum
Coniuges fusis simul assidenteis,
Ac suis pensis querulæ inter ipsas
Talia dicent.
Quis putas me mox miseram capillis
Pertrahens, certa tibi lege comptis,
Patriæ euersæ simul atque captam
Senserit flentem ferus hostis arcem
Polluet, uictæque decus pudoris
Dulce

Dulce decerpet uiolans tuáque
Gratia nimirum Helenæ, cygno porrectili ceruice
 ſuperbienti
Nata, Seu uera eſt ea fama, quondam
Alitis Ledam Venerem tuliſſe,
Ipſo in hanc uerſo Ioue, ſiue uatum
Fabulis fictis potius Camœnæ
Diſſiparunt hæc hominum per ora;

Iambicum Trimetrum

Achil. Vbi hic Achiui ductor eſt exercitus?
Quis nam è miniſtris ibit illi nuncius
Adeſſe Achillem Peleo ſatum patre
Pro foribus, ipſum conuenire qui uelit?
Etenim diu iam ſorte nequaquam pari
Fruſtra operimur feruida Euripi uada.
Alijq́ꝫ noſtrum liberi connubijs
Relicta inani, ac ſolitaria domo,
Hoc ocioſi deſidemus littore.
Alij iugati uxoribus, ſed liberis
Nondum creatis. Vſqueadeo impotens amor
Ardorq́ꝫ nouus haud abſq́ꝫ diuûm numine
Habet huius expeditionis Græciam.
Itaque quod ad me pertinet negocij,
Id memetipſum expoſtulare conuenit.
Porrò alius itidem, ſi quidem uidebitur
Pro ſe loquetur ipſe. Nanque Pharſalo
Patria relicta, ad hoc parente Peleo,
Tenuia pigri flamina Euripi moror,

Myrmidonas

Myrmidonas hic uel ociosos detinens,
Qui me quidem urgent semper hisce uocibus,
Quid hic Achilles commoramur? aut quoad
Priameia adhuc ad Pergama traiectio
Sine fine lentis prorogabitur moris?
Face, si quid es facturus, aut retro domum,
Vnde huc profecte, copias reducito,
Haud longa Atridarum manens cunctamina.
Cly. O gnate Thetidis, intus audito tuo
Sermone, celeri prodij foras gradu.
Achil. Sancte o pudor, quæ nam ista tandē fœmina,
Quam conspicor forma decente præditam?
Cly. Non est nouum, nos ante non uisas tibi, haud
Agnoscier, uerum modestia tua
Delector, ac pudore reuerenti mei.
Achil. Quæ tandem es? aut quid Achiuûm in agmen fœmina,
Virosq; adisti, armis amictos Martijs?
Cly. Ego gnata Ledæ sum, Clytemnestra mihi
Nomen, Agamemnon dux maritus est meus.
Achil. Dixti probe, & compendio, quod oportuit,
Mihi at indecorum est colloqui cum fœminis.
Cly. Heus quo fugis? quin dextræ dextram applica,
Lætum futuri initium connubij.
Achil. Quid ais? Egon tibi dextrā? atq; Agamemnonē
Vereamur, horum si quid attigero manu
Quæ neutiquam mihi fas ue, ius ue, tangere.
Cly. Fas maxime, Quando meam tu filiam

O Duces,

Duces, marinæ germen o Nereidis.
Achil. Quas nuptias cedo prædicas? equidem mihi
Nihil est, quod his respondeam, nisi forsitan
Tu rem quod istam perperam intellexeris,
Nobis proinde fabulam adportas nouam.
Cly. ,, Cunctis id insitum est, uti reuerentia
,, Capiantur, ac pudore, Si quando nouis
,, Visis amicis audiant de nuptijs.
Achil. Ego profecto mulier haud unq̃ tuæ
Connubia procus expetiui filiæ,
Nec ullus unq̃ mihi super connubijs
Allatus est ex gente Atridûm nuncius.
Cly. Quid esse tandem possit hoc negocij?
Orationem tu uicissim nunc meam
Mirare. dicta nempe miror ego tua.
Achil. Conijcito. Coniectare quod sibi hæc uelint
Commune nobis. Quippe utricq; forsitan
Vera loquimur, nec fraude mentimur mala.
Cly. An non nouum mihi contumeliæ genus
Fit, quæ quidem (ut uidetur) nuptias
Concilio falsas, me profecto horum pudet.
Achil. Fors mecq;, tecq; quispiam lusit dolo.
Verum ista mittas, nec feras acerbius.
Cly. Valeto, rectis non enim posthac queo
Te oculis tueri, quando sum mendax tibi
Reperta, mecq; indigna nimirum tuli.
Achil. Totidem tibi uerbis ego respondeo.
Sed ut maritum, quem peto, quæram tuum,

In ista iam nunc tecta conferam pedem.

Carmen Trochaicum.

Sen. Hospes Aeaci nepos maneto, nanque appello te
Aeditum dea parente, teq; Ledæ filiam.
Achil. Hem quis hic, qui nos aperto iam uocauit ostio?
Ore q̃tumultuoso, uultu ut attonito uocat.
Sen. Seruus, hinc haud insolesco, sors enim haud sinit
mea.
Ach. Cæterum illud adde, cuius? neutiquã certe meus:
Separatæ enim meæ res à bonis Agamemnonis.
Sen. Seruus istarũ, ante quas me stare cernis, ædium:
Nãque in hanc domum huius olim Tyndarius dedit pater.
Achil. En resistimus, ergo fare, si quid eloqui uelis.
Quur gradum bene institutum iusseris me sistere.
Sen. Num fores ad hasce soli uos duo consistitis?
Cly. Imo solis, quo loquare. regijs ab ædibus
Prodeas foras, & ad nos ipsus huc confer gradum.
Sen. O potens fortuna rerum, meaq; prouidentia.
Obsecro, seruate, saluos quos ego esse peruelim.
Achil. Differetur (sicuti uidetur) hæc narratio,
Præq; se profecto quiddã magnũ & arduũ gerit.
Cly. De fide silentij tu ne quid hæsites senex,
Néue cuncteris loqui, mihi si quid eloqui uelis.
Sen. Scis profecto quisquis essem quantulusq;, in te tũ
Beneuolum fuisse semper, ac tuos in liberos.
Cly. Scio, uidelicet meorum iam diu penatium
Esse te ueterem ministrũ, ac familiæ columen meæ.

Sen. Scis opinor & illud, olim ut dotis in partem tuæ
Me receperit Agamemnon dux Achiui exercitus.
Cly. Argos es mecũ profectus, additus spõsæ comes,
Ac meus semper fuisti, & partibus studens meis.
Sen. Sic habet res. Cæterũ tibi sum quidẽ uolens bene
Hera, tuo uerum marito non perinde sum fauens.
Cly. Ergo nunc aperito tandem, quæ parabas dicere.
Sen. Nempe filiam tuam, qui seuit, ac genuit pater,
Ipse mactare cruentus manibus apparat suis.
Cly. Qui potest? orationem abominor senex tuam.
Non enim mihi uideris sapere sanum scilicet.
Sen. Apparat cruentus inquam desecare ferreo
Ense, ceruicem puellæ candidam miserrimæ.
Cly. Hei mihi miseræ, an maritus obsecro isanit meus?
Sen. Sanus is quidẽ, nisi in te coniugem, necnon suam
Filiam, profecto parte hac ille nil sanum sapit.
Cly. Gratia qua cedo? quis illum genius instigat malus?
Sen. Numinum responsa cogunt, sic enim Calchas ait
Augur, ut Danaũm Phalãges, classe fulcẽt æquora.
Cly. Quo profectura est Pelasgũm classis? infelix ego.
Illa at infelix magis, quam dirus occidet pater.
Sen. Dardani ad sedes, sacraeq́; celsa Troiæ pergama,
Victor ut Menelaus Helenam Marte recipiat suã.
Cly. Scilicet sic destinarant fata iniqua numinum,
Vt rediret Helena nobis, gnatæ in exitium meæ.
Sen. Rem tenes hera prorsus omnẽ. nãq; Dianæ pater
Mox tuam sacras ad aras, immolabit filiam.
Cly. Quid sibi uult ergo, q̃ prætexuere nuptias?

Quæ quidem

Q uæ quidem me res meis huc euocauit ædibus?
Sen. Quo uolẽs lubẽsq́ꝫ gnatã adduceres horſum tuã,
Quippe eã datura Achilli nuptũ Achiuũ principi.
Cly. Prohdolor miſeranda gnata, q̃ perires, huc domo
Atqꝫ in exitium es profecta, tuq́ꝫ, egoq́ꝫ parẽs tua.
Sen. Miſeraq́ꝫ & lachrymanda fertis, utræq́ꝫ cum ſitis
duæ,
Cæterũ dira atqꝫ acerba ductor Agamẽnon parat.
Cly. Heu dolor miſeranda perij, nec mihi iam lumina
Perferunt diutius, neqꝫ temperant a lachrymis.
Sen. Siquidem graue eſſe poſſit, aut moleſtũ, fundere
Lachrymas, quæ ſit ſuis orbanda liberis parens.
Cly. Tu ſed iſta ſenior, unde ſcire temet prædicas?
Nunquid audiſti, tibi renuntiante quopiam?
Sen. Miſſus abieram, tabellas adferens tibi alteras
Præter illam, quam prius receperas epiſtolam.
Cly. Vtrum ut interdiceres, an denuo nobis idem
Nuntiares, immolandam uti filiam deducerem?
Sen. Immo uti denuntiarem uirginem, ne adduceres,
Nam tuus fors tum maritus cœperat reſipiſcere.
Cly. Deinde q̃ factũ eſt, ut ad me quas ferẽdas ceperas,
Non eas pertuleris idem, manibus imponens meis?
Sen. Vetuit id Menelaus, has q̃ manibus eripuit meis,
Vnus horum qui malorum cauſa & author extitit.
Cly. Nate Peleo parente, germen o Nereidis
Marte præpotens Achilles, hæccine audis obſecro?
Achil. Audio mulier, uidelicet eſſe te miſerrimam.
Cæterum læſum haud leui me contumelia puto.

Cly. Filiam dare cruento destinant leto meam,
Ad dolum tuarum abusi nuptiarum nomine.
Achi. Quin & ipse tuo marito indignor, ac succenseo,
Nec negocium mihi hoc uulgaribus dolet modis.
Cly. Me quidē haudquaq̄ pudebit genibus aduolui
Quippe mortalē parente proditi in lucē dea. (tuis.
Cur enim nūc iactitē me, ac dignitatis sim memor?
„Cuius ergo quæso matrem deceat eniti magis,
„Atq; pro gnatæ salute? proinde age o dea sate
Opitulare, tum meis precor malis, tum uirgini,
Quæ fuit tua dicta coniunx, hoc inaniter quidem
Fateor, attamen hanc ego sertis reuinctam frondeis
Arbitrata tibi futuram coniugem adduxi domo.
Cæterū ad cædem, necemq; uirginē nunc adueho.
Huius at facti probrum in te recidet, atque infamia
Ferre opem, qui sis grauatus, licet enim nō duxeris,
Dulcis es, miseræ tamen dictus maritus uirginis.
Perq; mentū, per q; dextrā, perq; genitricē deam,
Quando me solū profecto nomen extinxit tuum,
Hoc oportet te tuerier, alia non superest mihi
Ara, quo refugere possim, genua prætereq; ad tua,
Quippe cui non adsit ullus hic amicus, unde mi
Adferendæ opis, aut salutis ulla spes arrideat.
Id genus cuiusmodi audis, facta sunt Agamēnonis,
Plenaq; crudelitatis, perditæq; audaciæ.
Adde ad hæc, qđ (uti uides) ad nauticas & efferas,
Mulier adueni phalanges, turbam & effrenē uirūm
Ad patranda scelera prompta præditos audacia,
Hæc nisi

Hæc nisi si quando ita ipsis collubuerit, utileis.
Proinde tu si non grauabere, dexterã mi obtendere,
Vicq; nos tua tueri, scilicet saluæ sumus,
Sin secus, tum spes salutis nulla nobis reliqua sit.

Iambicum Trimetrum.

Ch.,,Res efficax peperisse, uimcq; maximam
,,Amoris adfert omnibus communiter,
,,Vti pro suis summe adlaborent liberis.
Achi. Ingens mihi animus tollitur magis, ac magis,
Condidicit autem tum malis ægrescere,
Tum prosperis gaudere modice casibus.
Ch.,,Huiusmodi quidem ratio mortalibus
,,Recte instituta est, ut bene ac feliciter
,,Rectrice uitam transigant sapientia.
Ach.,,Est interim autem dulce nõ sapere admodum,
,,Rursum interim homini sapere conducit magis.
At ego educatus pridem in integerrimi
Domo uiri Chironis, ac iustissimi,
Simplicibus uti consueui moribus.
Proin Atridis, si probi fuerint duces,
Parebimus, sin improbi, haud parebimus.
Sed tum loco hoc, tum Troiæ ad urbis mœnia,
Ego liberum usq; mentis ingenium meæ
Præ me ferens Martem, quod ad me pertinet,
Forti manu, ac uirtute condecorauero.
At te quidem, quæ misera fers, & atrocia,
Et ab ijs, amici, qui tibi sunt intimi,
Quantum quidem præstare possit viribus

Iuuenis

Iuuenis,& æuo adhuc uirens impubere
Hoc quicquid est doloris, in me transferens,
Meo his procellis eximam periculo,
Tutoq; statuam, nec patri unquam filia
Tua perimetur, dicta quæ fuerit mea.
Nec enim uiro permiserim segnis tuo,
Vti me dolis misceat,& inuoluat suis.
Nam nomen & si spicula non uibret meum,
Ferrumue, tamen id filiam occidet tuam.
At sceleris author uir quidem fuerit tuus,
Verum nec ipse uacauero piaculo,
Si uirgo per me perierit, necnon meas
Per nuptias, noua nec ferenda sustinens,
Violata miris simul,& indignis modis.
Equidem Pelasgûm uir fuero deterrimus,
Nullius inquam sim rei, pretiiue ego,
Menelaus autem habeatur in numero uirûm,
Neq; Peleo progenitus autumer patre,
Sed pessimo, ignauissimoq; dæmone,
Si coniugi unquam nomen ad cædem tuo
Inseruiat meum. Liquenti gurgite
Volubilem tibi deiero per Nerea
Thetidis parentem, quæ mihi fuit parens,
Haud filiam rex tanget Agamemnon tuam,
Nec uel manu summa, nec uti uel uestibus
Digitum puellæ licet admolirier.
Aut hercle Sipylus culta sedes Barbaris
Vrbs ea futura est, unde duxerint genus

Clari,

Clari, gerendoq́ѕ inclyti bello duces,
At Phthia rursus, unde stirpem duxi ego,
Obscura nullum nominis feret decus.
Et acerba Calchas auferet libamina
„Augur. quis autem est augur? is uidelicet,
„Qui uera pauca, falsa dicit plurima.
„Si sors ita ceciderit, atqui si minus
„Ita ceciderit, tum profecto disperit.
Aut proinde nostros uirginum millia decem
Petant thoros, dixi, & rata est sententia.
Quin ipsus etiam ductor Agamemnon graui
Nos afficit profecto contumelia.
Nam ius, & æquum fuerat, ut nomen meum
Rogaret à me postulans, ad uirginem
Irretiendam. nam Clytemnestra mihi
Nuptum dedisset filiam potissimum,
Atque hanc Pelasgûm bellicosis copijs,
Forsan dedissem. Si quidem transmissio
Pendebat ex hac diruendum ad Ilium.
Neque enim grauarer publicis exercitus
Consulere sane commodis. qui cum mea
Coniunxerim arma. Cæterum me nunc duces
Nihili æstimant, reiq́ѕ momento leuis
Vel adiuuare, uel nocere forsitan
Ferrum hoc mucroq́ѕ nouerit, quem stringere
Dudum in Phrygas mihi destinatum Barbaros,
Macularo cæde, & sanguine inquinauero,
Gnatam modo mihi si quis eripiat tuam.

Sed ociosa iubeo sis, Si quidem tibi
Ego deus extiti, obtigicꝫ maximus.
Nondum quidem hunc tibi præstiti, fateor, deum,
In posterum sum præstiturus attamen.

Chor. Et te locutus digna Pelei genus,
Et æquoris potente, ueneranda dea.

Cly. Quibus obsecro te prædicauero modis,
Vt ne nimis quid dixerim, nec item minus.
Vti nec fauorem, & gratiam amittam loquens.
,, Viri enim probi laudes ubi audiunt suas,
,, Quodam solent odisse laudantem modo,
,, Si fors quis ipsos laudet immoderatius.
Tum me profecto dispudet de proprijs,
Peculiaribuscꝫ calamitatibus,
Lachrymabilem sermone miserando queri,
Quum tu meis sis prorsus alienus malis.
,, Haud indecorum est attamen, Si uir probus,
,, Fortiscꝫ, quanquam sit alienus, adiuuet
,, Hos, quos acerba sors, & aspera premit.
Age itaque nostri te misereat. Siquidem
Miseranda patimur. Primum ego generum mihi
Rata te futurum spes inaneis ceperam,
Dein haud scio sat, an meæ mors filiæ
Tibi triste forsan omen aliquod adferat
In posterum, Si quando duces coniugem,
Quod ominis uitare te consultius.
Verum probe elocutus adhuc initia,
Idem probe perfeceris negocium.

Mea nancꝫ

Mea nanque gnata, si uoles, seruabitur.
Num genua uis hanc supplicem amplecti tua?
Sunt hæc quidem parum decora uirgini,
Si tu tamen ita censeas, uidelicet
Mox huc pudoris liberalem uenerit
Suffusa uultum uirginali purpura.
An potius illa absente, id abs te quod peto
Achilles exoraro, & impetrauero?
Achil. ,,Maneat domi, pudicam enim decet pudor.
Cly. ,, Veruntamen pudere oportet eatenus,
,,Qua res ferat, præsensq; postulet status.
Achil. Neque tu sub oculos filiam produxeris
Meos tuam mulier, neque per inscitiam
Famæ probrum accersamus, ac uitæ notam.
,,Siquidem coacti turba densa exercitus
,,Domesticarum, ac propriarum negligens
,,Rerum, malignis gaudet obtrectatibus,
,,Amans maledicas dissipare fabulas.
At nullo ego hercule posuerim in discrimine, ac
Tantundem apud me prorsus hic effeceris,
Seu supplices, humilésque ueneritis mihi,
Seu neutiquam mihi supplicaris. nam meo
Fixum stat animo uiribus contendere,
Nixuq; summo, uos ut eximam malis.
Adeo sit unum hoc me tibi satis, semel
Dixisse, neque enim uanus, aut mendax ego
Mihi crede fuerim. Si quid autem mentiar
Dederoq; uerba, Seu dolis elusero,

Emoriar.imo haud moriar,hanc ſi virginem
Seruaro.CLY.dij faueant precor ferenti opem
Vſque ijs,acerbis qui laborant caſibus.
Achil. Audito nunc,uti res mihi hæc habeat bene.
Cly.Q uur hoc aiſti?te quidem audiam uolens.
Achil.Rurſum patri perſuadeamus uirginis,
Conſilia quo iam ſaniora ſumpſerit.
Cly.Ignauus eſt,ac timidus ille quiſpiam,
Nimiaꝗ pauitat copias formidine.
Ach,,Ratione at expugnata Ratio uincitur.
Cly.Spes iſta ſanè frigida,ac leuis,tamen
Eloquere,tandem facere me quid oporteat.
Achil.Primum quidem illi ſupplicabis,liberos
Ne perimat.idꝗ ſi recuſet,tum tibi
Fuerit neceſſe nos adire denuo.
Nam ſi,quod optas,ſponte id annuit ſua,
Tum me quidem illum conuenire nihil opus,
Q uando ipſa per ſe,res ſalutem conferet.
Ad hoc uidebor erga amicum rectius
Egiſſe,neque me copiæ culpauerint,
Ratione ſi rem potius,ac prudentia,
Quàm ui,manuꝗ,uiribusꝗ geſſero.
Tum porrò amicis,rebus ex ſententia,
Ipſis uolentibus ut puta,ac lubentibus,
Probe peractis,uel operam citra meam,
Tibiꝗ fors hæc tranſigentur commode.
Cly.Vt es probe locutus,itaque ſic,uti
Cenſes,agendum eſt.Cæterum iſta ſi parum
Succeſſerint

Succesſerint mihi mentis ex ſententia,
Vbi nam licebit poſtea te uiſere?
Quonam loci uenire me miſeram iubes?
Vbi liceat iſtam reperiſſe dexteram,
Quæ ſola noſtris præſtat auxilium malis?
Achil. Ipſi has tibi excubias agemus, teq́ ubi
Res cunq́ poſtulabit, obſeruabimus,
Ne turbulentas per Pelaſgûm copias
Te curſitantem conſpicetur quiſpiam
Pauido ore, & attonitam, neq́ hoc tu dedecus,
Labemq́ eam domui paternæ aſperſeris.
Indignus etenim Tyndareus pater tuus
Eſt, qui male audiat, utpote Græcanica
In gente magnus, atque cum primis potens.
Cly. Ita res habet, tu dux eris negocij,
Me tibi uiciſſim gerere morem conuenit.
Quod ſi dei ſunt quando tu uir es pius,
Digna aſſequêris. Cæterum ſi numina
Sunt nulla diuûm, quid neceſſe eſt nitier?

Carmen Dactylicum Hipercatalecticum.

Cho. Feſtus ut ille Hymenæus erat
Loto ubi cum Libyca pariter,
Cumq́ ſuauiloquente Cheli
Non ſine multiforis calamis,
Grata choris ſtreperet cithara:
Turba ubi candida Pegaſidûm
Mollibus irreligata comis
Vertice Peliaco

Coniugiale bonis epulum
Dijs celebrantibus, ad numerum
Membra moueret, & aureolis
Pelleret arua iugi soleis.
Dum liquidis, & amabilibus
Dulcicanæ modulis,
Peleiad inclyta connubia
Iret, & undiuagam Thetidem
Voce cieret, & Aeaciden
Per iuga florida, rumor ubi est
Nubigenas habitare uiros,
Aeaciden per opaca canens
Peliaci nemoris,
At Phrygius puer interea
Deliciæ Iouis ætherei,
Pocula miscet, & aureolis
Nectareos latices
Temperat, ac tribuit cyathis,
Deinde per æquora candiduli
Læueq; per spatium sabuli
Aequoreo sata turba sene,
Nexa sororibus è decies
Quinq;, agitatq;, rotatq; choros,
Orbibus innumeris
Molliculo pede replicitis,
Connubium leuibus
Concelebrans choreis.
Venit & undiq; nubigenûm
Numine

Numine percita turba uirûm,
Tela ferens abiegna manu.
Frondea uertice serta gerens,
Cum superis simul ut Bromij
Munera sumeret, atque epulas:
Ibi Thessala turba puellæ

Carmen Anapesticum Hypercatalecticum.

Sublata in sydera uoce, o
Nereia filia clamans,
Lux inclyta coeligenarum,
Certissimus augur Apollo, &
Cui mystica sacra sororum,
Bene cognita Castaliarum,
Chiron pius, armipotentis
Nomen reserauit Achillis,
Fore uaticinatus, ut ille
Cum Myrmidorum clypeatis
Priameia regna cateruis,
Deuotáque Pergama adortus,
Flammis populantibus urat,
Vulcania fulminis instar
Quatiens trepidabilis arma,
Thetidis pia dona parentis
Siquidem hoc decus illa Pelasgis
Feliciter ædidit aluo.
Nereidos ergo sororum
Primæ, ac ditione potentis
Spatiosa, hilares agitabant

Connubia

Connubia splendida diui
Peleiq́ue mariti Hymenæum
Id temporis ore ciebant.
Porrò tibi tempora flauis,
Crispisq́ue decora capillis
Mauortia turba Pelasgûm
Cinget uiridante corona.
Deinde haud secus, atque iuuencam
Teneramque rudemq́ue, profectam
Modo rupibus è speculosis
Spectantis in æquora montis,
Diro iugulauerit ense,
Ac lactea colla cruore, hu
mano (miserabile) tinget,
Feriens, nec arundine agresti,
Muscóue uirentibus antris
Pastorum alitam, sed amicæ
Curáque, domoq́ue parentis
Excultam, uti nupta Pelasgas
Peteres feliciter ædeis,
„Vbi nunc probitásue, pudórue,
„Faciesq́ue ipsius honesti
„Valeat, simul atque nefastum
„Scelus, impietásque tyrannida
„Atram obtinet undique, porrò
„Neglecta iacet, premiturq́ue
„Post terga retrusa, scelestis
„Mortalibus indyta uirtus,

Quumq́ue

,,Quumq; undiq; legibus æquis
,,Mores dominantur iniqui.
Hominum generi ergo periclum
Communiter imminet omni,
Ne qua ingruat ira deorum.
Cly. Equidem è meis huc prodij penatibus
Foras, maritum sicubi aspiciam meum.
Qui iam diuq; ,& lentus hinc abest, domo
Penitus relicta. Gnata at interim mea
In lachrymis uersatur infelix, leueis
Fundens in auras omne lamenti genus,
Simul ac necem resciuit illa, quam pater
Statuit, parátque. sed ecce cerno cominus
Sese citatis admouentem gressibus,
De quo modo loquebar, huc Agamemnonem,
Rubore cui mox ora tinxerit pudor,
Quando ipsus adeo ferus, & immanis pater
In proprios nefaria patrat liberos.
Aga. Ledæa proles, commodum egressam foras
Offendo te, quo uirgine absente procul
Tibi dicta quædam proferam, quæ neutiquam
Fuerit decorum audire nupturas uiro.
Cly. Quid est negocij id, quo tibi ista temporis
Oblata commodauit opportunitas?
Aga. Accerse gnatam, quo patri ueniat comes.
Adsunt enim parata rite piamina,
Adsunt profundendis item lustralibus
Pura manu ignibus, ac iuuencæ, quas deæ

Dianæ oportet cædere ante nuptias,
Atri cruoris feruida exundamina.
Cly. Verbótenus quidem locutus es probe,
Tua facta porrò nominare si uelim,
Equidem haud reperiã, quomodo eloquar probe;
Verum age, foras procede gnata. nam pater
Quicquid parat, nosti ordine, ac fratrem sinu
Gestans Orestem pariter adporta tuum.
En illa adest hucusque morigerans tibi.
At ipsa quæ restant, & huius nomine
Simul & meopte, mox tibi respondero.
Aga. Quid gnata lachrymas? fronte cur hilari parum,
Terram intueris ora defigens solo?
Vultumque mœstum pallio obtento tegis?
Iph. Heu
Quodnam mearum calamitatum exordium
Possim capere? Cunctis enim mortalibus
Datum est, uti tum prima, tum nouissima,
Tum media, quouis differant negocio.
Aga. Rei quid hoc est? quidue sibi uult, quod mihi
Omnes eodem sitis affectæ modo,
Et mente consternata, & ore turbido?
Cly. Quæ sciscitabor, aperte, & ingenue mihi
Coniunx roganti quæso uti respondeas.
Aga. Nihil necessum est, hoc ut à me postules,
Quin ipsus ultro cupio iam rogarier.
Cly. Gnatam necare paras, tuamq;, & item meam?
Aga. Hem.

Misera

Misera elocuta es, quæque neutiquam decet
Te suspicari, suspicaris improba.
Cly. Verum illud interim mihi respondeas.
Aga.,, At tu profecto, si quidem rogaueris
,, Quæ te decet rogare, quæ decet audies.
Cly. Equidem haud alia percontor. at qui tu mihi
Itidem caue sis alia ne respondeas.
Aga. O fors potens, o fata, proh genius meus.
Cly. Et meus, & huius insuper, quando trium
Idem est, & unus genius infelicium.
Aga. Qua tandem es in re læsa? CLY. at istuc scilicet
Tu me rogas? uerum astus hic astu uacat,
Atque ista calliditas profecto incallida est.
Aga. Perij, palàm sunt facta, quæ cælaueram.
Cly. Scio cuncta, didici cuncta sanè, & audij,
Quæ tu scelestè in me patrare destinas.
Quanquam sat ipso confitere silentio,
Suspirijsque, plura ne tu dicere
,, Conere frustra. AGA. En obticesco, quando me
,, Mendacij conuictum, & impudentiam
Ipsi necessum est calamitati adiungere.
Cly. Audito nunc iam, quippe aperte proloquar,
Neque flexuosa ænigmatum diutius
Vtemur ambage, neque dictis nubilis.
Primum (tibi isthuc primo ut obijciam loco)
Me non uolentem, uique raptam coniugem
Duxti, necato Tantalo, cui nupseram
Prius, ac puello sortis ex usu tuæ

Itidem perempto, quem quidem per uim meo
Immitis ad necem reuulseras sinu.
At Ioue creatus uterque germanus meus
Equis, & armis indyti, sæuum tibi
Bellum mouebant. Cæterum senior parens
Tyndareus hoc te exemit è discrimine.
Iam supplicem, ac uersum ad preces, ita denique
Meis per hunc potitus es connubijs.
Dein ubi reconciliata sunt tibi, & addita
In te simul, cura simul domestica,
Vt fœminam inculpatam ego usque gesserim.
Isthuc & ipse conscius testabere.
Pariterque casta, domumq; commodis tuam
Augens, ita ut siue introires, gaudio
Fruerere tecum, siue prodires foras,
Sortis beatæ dicerent omnes uirum.
„At qui hic profecto captus est rarissimus,
„Vt id genus quis sortiatur coniugem.
„Contra improbámque, & frugis uxorem malæ
„Nihil est negocij, ubilibet nanciscier.
Porrò puellis æditis nixu tribus,
Hunc insuper peperi tibi puellulum,
Quo tu quidem me pignorum è numero, necans
Vnam pater, miserabili orbabis modo.
At quispiam si te roget, qua gratia
Istam necabis? cedo quid huic respondeas?
An me tuo loqui necessum est nomine?
Helenen uti Menelaus afferat suam.

At nos

At nos honestum est, ac decorum scilicet
Nece liberorum fœminæ pretium malæ
Dependere: ijs quæ possidemus optima,
Longeq́ꝫ nobis omnium charissima
Redimemus, hæc inuisa, quæ sunt maxime:
Age siquidem hinc profectus in bellum iueris,
Ibiq́ꝫ fueris abfuturus longius,
Domi relicta me, quid animi tum mihi
Fore autumas, sedem omnem ubi conspexero
Vacantem, & hanc desyderantem filiam:
Tum uacua cuncta uirginum conclauia:
Egoq́ꝫ sola sedero perennibus
Confecta lachrymis, hancq́ꝫ lugens uirginem,
Ad huncce fors sine fine lamentans modum:
Heu gnata, qui te seuit, extinxit pater
Ipsus necans, haud alius, haud alia manu
Eiusmodi linquens familiæ præmium,
Atque in suos exempla talia statuens.
Nam deinde causa quælibet suffecerit,
Occasione tantum opus fuerit leui.
Vt & ipsa, quiq́ꝫ mihi supersunt liberi,
Te rursus accipiamus istunc ad modum,
Quo te accipi par est, & æquum scilicet.
Sed per deos caueto, neu me adegeris,
Vti talis in te fuero, qualem neutiquam
Decet esse, néue rursus id commiseris,
Vt ipse talem temet exhibeas mihi,
Qualem probum esse neutiquam decet uirum.

Verum esto sanè, sacrificabis filiam.
Sed interim illic uota quæ facturus es?
Quid tibi petes? nunquid boni? quum filiam
Mactes pater? Reditum ne? nimirum malum,
Miserumq́, quippe domo profectus turpiter.
Sed me tibi boni precari quippiam
Par fuerit, ac uotis lacessere numina.
At non & ipsos iudicarimus deos
Stultos item esse, ut annuant eiusmodi
Vt paricidis nos uolueribus bene, &
Qui propria facinus patrarint dextera.
An uero, ad Argos iam reuersus, liberos
Supplex tuos placabis? haudquaquam tibi
Isthuc licebit. Quis uel aspectu obsecro
Post è tuis dignabitur te liberis,
Quum tu sciens necaris horum quempiam?
Num denique hæc sunt dispensata, ac mutuis
Rationibus tractata? an hoc tantum sat est
Sceptris ferundis præeminere, ac bellicum
Ducem uocari? quum tuum fuerit magis
In Danaidûm frequente multitudine,
Hæc, æqua quæ sunt, atque iusta, dicere.
Vultis Pelasgi nauigare ad Ilium?
Igitur uicissim sorte ducta, quærite,
Cuius necari gnatam oporteat. hoc enim
Ex æquo ad omneis pertinebat. Cæterum
Haud par erat, te solum, & unum ex omnibus
Tuam Pelasgis immolandam filiam

Præbere

Præbere, siue fratris illud erat magis
Menelai, ut Hermionem neci daret, suæ
Causa parentis. Quippe ad illum propriè
Res attinebat. nunc ego autem, quæ tuis
Sanctè fidem seruauerim connubijs
Gnata innocens orbabor. At contra soror
Quæ casta pacti iura deseruit thori,
Felix aget, reducemq; Spartæ ad mœnia
Ducet puellam. Si quid horum perperam
Dixi, refelle. sin probe, ac recte mihi hæc
Sunt dicta, ne tuam profecto filiam,
Meamq; pariter impius dederis neci,
Ita rectius, consultiusq; feceris.

Chor. Pareto, nam profecto liberos decet
Agamemnon incolumeis tueri quemlibet,
Nec ullus hæc mortalium refellerit.

Iph. Orphea genitor si mihi facundia
Foret, ut liceret saxa cantu flectere,
Comitésque post me uoce petras ducere,
Possemq; delinire dictis pectora,
Meamq; trahere, quos uelim, in sententiam,
Nimirum ego istis experirer utier.
Nunc (quæ mihi una ars, ac facultas suppetit)
Præstabo lachrymas, quando solum id possumus,
Tuisq; genibus corpus aduolo meum
Supplex, quod hæc tibi uentre progenuit suo,
Ne me puellam, æuiq; maturam parum
„Extinxeris. nam dulce cunctis cœlicam

Aspicere

Aspicere lucem. Cæterum quæ tartaro
Tellus tegit, ne me uidere adegeris.
Ego prima te patrem uocaui, tuq; item
Primam inter omneis me uocasti filiam.
Ego prima quondam genibus insidens tuis,
Atque ea meo blande premens corpusculo,
Grates uoluptates frequenter inuicem, &
Dedi & recepi, ac paria mentis gaudia.
Tuáque hæc, ut recordor, erat oratio.
An est futurum gnata, ut olim te uiri
In ædibus nuptam beati, ac diuitis,
Et sospitem uideamus, & sicuti tuo
Dignum est parente, commodis, ac liberis
In melius usque pullulantem? Ad hæc ego
Hanc tum uicissim orationem retuli,
Hærens tuo, pendensq; de mento, quod hac
Mea prehensum rursus attingo manu.
Quid? An, ego te uidero senem pater?
An ego uicissim læta te excipiam, meos
Intra penates, ac tibi inuicem parens,
Laboriosa nutriendi munera
Aliquando referam, mutuum te nutriens?
Sermonum ego horum sum memor, uerum tibi in
Obliuionem abiere, meq; occidere
Paras. at hoc ne feceris per Pelopa, per
Cineres parentis obsecratus Atrei,
Matrem per hanc, quæ me labore plurimo
Parturijt olim, ac denuo nunc parturit,

Paribus

Paribusq́ rursum tenditur doloribus,
Rei quid est cum Paridis, atque Helenæ mihi
Connubijs? aut unde in exitium is meum
Venit parens Oculos age horsum in me tuos
Deflecte, & intuitum, simulq́ & basium
Largire, ut isthuc pignus, ac monumen tui
Mihi ferre saltem fas siet, Si fors meis
Flecti recuses obstinatus uocibus.
Germane tu quidem pusillus, & impotens
Tuis amicis es patronus, attamen
Apud parentem, supplicem lachrymis age,
,, Tua ne soror detur neci. Nonnullus est
,, Sensus malorum infantulis quoque inditus.
En supplicat tibi hic silentio pater
Age flectere, ac miserefce respectu mei,
Moueatq́ tete orbanda luce filia.
En flagitant per mentum id abs te supplices
Duo tibi chari, atque amore proximi.
Puer alter, at subolescit annis altera.
Orationem in pauca conferam meam, ac
Summam rei uerbo profabor unico.
,, Aspectus huius lucis est mortalibus
,, Dulcissimus, uerum profunda manium
,, Haud ullus, qui concupiscat cernere,
,, Neque mente sana est, quisquis exoptat mori.
,, Male uiuere autem satius, ac mori bene.
Cho. Infausta, per te, perq́ nuptias tuas
Helene, heu dolor, miseranda prorsus incidit

Clades Atridis, atque Atridûm liberis.
Aga. Equidem ſcius ſum, quatenus miſereſcere
Conuenit, & idem quatenus non conuenit,
Noui. meosq; charitate liberos
Proſequor, amoq;, alias profecto inſaniam.
Verum patrare hæc uxor arduum mihi,
Et non patrare, durum & arduum eſt item,
Sed ad hoc agendum me trahit neceſſitas.
Quantus uidetis adſit hic exercitus,
Quæ nauticorum armata turba militum,
Quot bellicoſi Græciæ magni duces,
Quibus negata ad Pergama traiectio,
Ni te immolauero (augur uti Calchas ait)
Noui nec aliter Ilij uidelicet
Populata dabitur Marte tecta excindere.
Porro tenet diuinus ardor quiſpiam
Omneis Achiuûm copias, ut quàm poteſt
Ocyſſime, ſoluant rudentes littore, &
Ad Barbarorum claſſe nauigent ſolum,
Vetentq;, ne poſthac quis auſit coniuges
Raptu procaci abducere Græcanicas.
Argis at hi meas necabunt filias,
Tum uos item & me, ſiquidem fraudauero
Oracla diuæ poſtulantis uirginem.
Neque gnata frater ſubigit inuitum meus
Ad hæc, nec huius me trahit ſententia,
Sed ipſa potius adigit horſum Græcia,
Per quã neceſſe eſt, ſeu uelim, ſeu non uelim,

Tete immo

Tete immolare. Parte at isthac uincimur
Necessitate, nec licet resistere.
Immo illa quantum in te&qz;, me&qz; filia
Statuenda libera, ne&qz; ferendũ illud uiris
Græcis, uti per uim rapaces improbam
Legitima temerent Barbari connubia.
Cly. Hei mihi gnata, proh dolor hospitæ
Heu me miseram, tui
Cædes exanimat. pater
O reo tradens te, fugit impius.
Iphi. Hei mihi mater, mater, Siquidem
Hæc lugubris cantio nobis
(Sic fortunæ uisum) utris&qz;
Competit, haud phœbeæ posthac
Munere lucis, neque uitali hac
Vescimur aura?
Proh proh tectæ niuibus rupes,
Atque idæi Phrygiæ montes,
In quos olim Priamus tenerum
Pater infantem exposuit, matre
Procul amotum, uti morte periret,
Paridem, quem quondã urbis Phrigiæ
Idæum plebes idæum
Dixit, dixit,
Vtinam nunquam hoc euenisset,
Inter Paridem montana boum
Enutritum armenta bubulcum,
Pellucentes colere ad lymphas,

Vbi nymphis gratissima sedes,
Liquidi fontes, prata ubi uernant
Passim, & picti floribus agri,
Murice tinctæ ubi lucente rosæ,
Purpureiq; micant hyacinthi,
Carpendi ungue trium diuarum.
Quoque accessit pridem pallas,
Gaudensq; iocosa fraude Venus,
Neque non Iuno, neque non uolucer
Iouis interpres Maiæ proles.
Alite Cypris amore superba,
Hasta Pallas. Iuno marito
Ioue, qui sceptris diuûm pótitur,
Inuisum ad certamen formæ,
Atque arbitrium triste profectæ.
Quod mihi acerbam peperit mortem,
Quanquam ea rursum Danais pariet
Aeternam famamq;, decusq;,
Dilecta o mihi turba puellæ.
Chor. Delegit aris præferiri uictimam
Diana te, bello auspicando ad Ilium.
Iph. Hei mater mea, proh genitrix
Qui me progenuit pater,
Idem me male destitutam
Perdit, proh ego tristibus
Fatis nata, uidens acerbam
Infaustamq; Helenen, necor,
Diri conficior parentis

Dira cæde

Dira cæde, utinam mihi
Portum daſſis in aulidenſem
Nunquam puppibus ærea il-
lidens roſtra ſolo appuliſſet.
Ventis o utinam ſecundis
Recta curſus ad Ilium
Vexiſſet celeres carinas.
Tranſuerſis neque flatibus,
In terrámque ferentibus
Euripi exagitaſſet undas
Iuppiter, auras alijs alias
Placans, quo ſuo carbaſa læti
Placitis uideant diſtenta notis,
His immittere triſtia ſuetus,
Hos ui cohibens, alijs donans
Soluere, curſumq; tenere ſuum,
Alios cogens proferre moras.
An non ſatis profecto
Calamitoſum erat genus,
Calamitoſum erat parum
Per ſe genus mortalium?
At quorſum erat neceſſe,
Sibi peſtilens, ut ipſi
Accerſerent fatum uiri?
Chor. Eheu Pelaſgis mala uiris ingentia,
Luctus item ingentes parit ſata Tyndaro.
Certe miſertum eſt me tui, cui talia
Mala obtigerunt, prorſus indigne cui

Tantum malorum sors iniqua impingeret.
Iphi. Mater heu uirũm cateruã adesse uideo cominus.
Cly. Nempe & ipsum conspicis parente progenitũ dea
Gnata, cuius huc ab Argis es profecta nomine.
Iphi. Mihi fores aperite famulæ, corpus ut cælẽ meum
Cly. Cæterum quo gnata refugis?
Iphi. Nempe me prohibet pudor
Obtueri quisquis hic, quẽ Graij Achillẽ nominant
Cly. At quid, hunc reuerere tandem?
Iphi. Quod parum uidelicet
Ista nobis auspicato cesserunt connubia.
Cly. Noli in his, quæ nũc geruntur gnata te negocijs
Agere delicatam, at hic maneto nobis, res enim hæc
Non pudorem postulat, nec exigit reuerentiam,
Si modo obtinere quouis (quod agit) liceat modo.
Chor. Mulier heu male fausta, Ledæ gnata.
Cly. Vera prædicas.
Chor. Int̃ Argiuos tumultus grauis, & ingẽs pstrepi
Cly. Quis tumultus? indica mihi.
Chor. Filia super tua.
Cly. Omen haud lætum elocuta.
Chor. Quod hanc necari oporteat.
Cly. Nemo contradicit istis?
Achil. Ego ipse uidelicet,
In periculum ueneram.
Cly. Quod hospes in periculum?
Achil. Nempe ne lapidarer.
Cly. An ob id quod meæ tu filiæ

Tenderes

Tenderes seruare uitam?
Achil. Ob istud ipsum scilicet.
Clyt. Sed quis audeat tuum corpus manu contingere?
Achil. Vniuersa turba Graiûm.
Clyt. Cæterum nunquid tibi
Fida Myrmidonũ manus suo aderat auxilio duci?
Achil. Immo primi hi præbuere semet aduersarios,
Atque primi restitere.
Cly. Occidimus eheu filia.
Achil. Meq; dicebant amore uincier connubij.
Proin parũ consulere Graiûm copiarũ commodis,
Quippe priuatis adactum, seruientem affectibus.
Cly. Verum ad hæc quid retulisti?
Achil. Nempe quæ coniunx mihi
Fuerit antehac futura, non decere occidier.
Cly. Idq; recte es elocutus.
Achil. Quamq; iam fama mihi
Genitor ipse dedicasset.
Cly. Quin & Argis insuper
Euocatam litteris huc aduenire iusserit.
Achil. Cæterum clamore uictus abeo multitudinis.
Cly. Nam malum isthuc impotens.
Achil. Tibi opitulabimur tamen.
Cly. Cumq; multis dimicabis unus?
Achil. Hos ne conspicis
Adferenteis arma?
Cly. Dij precor, tibi adsint prosperi.
Achil. Ii quidem sunt adfuturi.

Proinde

Cly. Proinde gnata iam haud cadet?
Achil. Non profecto, me uolente.
Cly. Sed adfuturus quispiam
Qui manum iniiciat puellæ?
Achil. Iam aderit innumerabilis
Militum caterua, porrò dux Vlysses agminis.
Cly. Sisyphi num nam propago?
Achil. At ipsus ille scilicet.
Clyt. Num suapte authoritate isthæc agit? an ad munus hoc
Militum iussu uocatus?
Achil. Ipse sumpsit sibi uolens.
Cly. Munus adsumpsit scelestum, cæde cupiens pollui.
Achil. Verum ego hunc prohibebo.
Cly. Num nam ducet inuitam, manu,
Vicꝙ raptam?
Achil. Scilicet flauentibus tractam comis.
Cly. Mihi quid inter hæc agendum?
Achil. Tu renitens filiam
Viribus retinebis.
Cly. Hanc quidem quod ad rem pertinet,
Gnata non mactabitur.
Achil. Res huc uidelicet loci
Veniet.
Iph. At dictis meis iam mater aurem commoda,
Quippe iamdudū absꝙ causa, nec merentē te tuū
Video succensam in maritum, at illa quæ fieri haud queant,

Neutiquam

Neutiquam procliue nobis sustinere, ac uincere.
Igitur huic prompto, ac parato nos iuuare, gratia
Est habenda, & approbanda pectoris propensio.
Caeterum tuum illud est uidere, ne quid copias
Tu quoq; irrites, & hac ratione nihilo plus tamen
Explicemus, hic sibi ingens interim accersat malum.
Quin magis quod cogitanti uenit in mentē modo,
Mater accipe. nam mori mihi certa stat sententia.
Verum idipsum fortiterq;, cumq; laude peruelim
Facere, porrò animo relegans maleuolentiam meo.
Nunc age hoc mecum parens cōmuniter cōsydera,
Nostra q; sit recta ratio, quam tibi iam proferam.
Graeciae primū illa tellus, quae quidē est amplissima,
Respicit in me tota, & ex me mille cursus nauium
Pendet, ex me gentis una excidia pendent Iliae,
Et situm in me, si quid olim fors nocere Barbari,
Apparabunt uim ferentes foeminis nostratibus
Ne sinantur nobiles, ditesq; raptu abducere
Coniuges è Graecia, simul atque poenas penderit
Troia Graijs debitas Helenes abacto nomine,
Quam quidē Priameius ille rapuit abductā Paris.
Haec profecto cuncta redimā morte (si cadā) mea,
Tū decusq;, & celebre nomē, hinc mihi parabitur,
Quippe quae meopte capite liberarim Graeciam.
Nec uidelicet meae me conuenit dispendio
Admodum uitae moueri. quando me communiter
Omnibus peperisti Achiuis, non tibi uni proprie.
Deinde tot uirorum in armis constituta milia,

S Totq;

Totq́ꝫ milia classe tanta horsum profecta, nomine
Patriæ læsæ haud ferenda, præter æquum iniuria
Prompta sunt patrare sese dignũ i hosteis quippiã.
Denique & pro uindicãda mortem obire Græcia.
Vnius mea uita porrò obsistet istis omnibus,
Quo minus fiant, in hac re quæso utrũ sit æquius?
Nunquid est aduersus ista quod queamus dicere?
Verũ age hinc ad illa iã ueniamus, huncce neutiq́ꝫ
Conuenit, cunctis Achiuis unius mulierculæ
Gratia, contendere armis, luceq́ꝫ priuarier.
,,Præstat unicus uir, estq́ꝫ lucis huius munere
,,Dignior, q̃ꝫ multa sanè fœminarum milia.
Deniq́ꝫ hoc Artemidi si fors uisum ita, ut meũ caput
Postulet sibi uindicare, quæso te, num nam deæ
Ipsa mortalis manum fefellero, aut suffugero?
Id quidem sperare stultũ, dedo corpus hoc meum
Græciæ. proin immolate, Marte Troiam excindite.
Hæc enim monumẽta uiuent tẽpus in longum mei.
Hicq́ꝫ gnati, nuptiæq́ꝫ, meiq́ꝫ nominis decus.
Deniq́ꝫ æquũ est nos Achiuos, imperare Barbaris
Mater, haud contra Pelasgis imperare Barbaros.
,,Quippe nata est seruituti Barbarorum natio,
,,Cæterum Graiûm genus natura statuit liberum.
Chor. Ad te quidem quod attinet iuuencula,
Isthoc beata es tam uirili pectore, at
Ex parte sortis, ac deæ felix parum.
Achil. Agamemnonis generosa proles, cœlitum
Aliquis profecto me beatum fecerit,

Si te mihi liceat potiri coniuge.
Ac te simul felicem opinor Græciam,
Et te tua felicem opinor Græcia.
Tua nam proba est, & gente digna oratio.
Vt quæ recusans cum deis luctarier,
Id quod tuis scis esse maius uiribus,
Perpenderis, facto quid usus, & simul
Præsens quid ista postulet necessitas.
At me tui magis, ac magis connubij
Rapit cupido, mentis indolem tuæ
Dum specto. nam generosa es, atque strennua.
At tute tecum quid uelis, consydera.
Siquidem ipse de te bene mereri peruelim,
Domumq; ducere coniugem, ac pectus meum
Male angat, ipsa testis est mihi Thetis,
Nisi te neci subduxero, ac seruauero,
Danais resistens ui, manumq; conferens
,,Hæc confert, ingens mors, & atrox est malum.
Iph. Loquor hæc profecto mentis ex sententia,
Nec ullius permota respectu uiri,
Bella ciet author, atque cædes Tyndaris
Viris cruentas, corporis specie sui.
Verum hospes, obsecro neu mea tu gratia
Cæsus cadas, néue trucides quempiam.
Quin me sinas seruare Græciam precor,
Modo id situm in me, & quolibet liceat modo.
Achil. O mira rari pectoris præsentia.
Nequeam profecto aduersus ista dicere

Diutius,quando hæc tuo ſententia
Animo ſedet,ſiquidem mihi uidetur &
Generoſa,& excellente digna ſtemmate.
Quid enim uerebor,uera quæ ſunt proloqui?
At fors futurum eſt,mentem ut iſtam pœnitens
Mutes,proinde uti ſcias,quæ dixerim,
Præſtare promptum me.arma ad aras cominus
Parata ſtatuam,quo ſiet ſi forte opus
Non te ſinam,immo ui uetem necarier.
Noſtriſq; fors utêre tum ſermonibus,
Simul ac tuis conſpexeris ceruicibus
Ferrum imminere.proinde nequaquam ſinam
Tua perire uirgo te ſocordia.
Quin hiſce potius templa,& aras numinis
Armis adibo,tuamque ibi præſentiam
Operiar,aduentum puella manens tuum.
Iphi.Quid obtices o mater? ac ſilentio
Manantibus genæ rigantur lachrymis?
Cly.Hei miſera,cauſa ſat mihi eſt idonea
Cur debeam dolere,& excruciarier.
Iphi. Animum adde nobis potius,& frangi ueta,
Ne pectoris minuito mi conſtantiam.
Atque his mihi in rebus parens morem gere.
Cly.Dic,quando nulla filia in negocio
Nos te precantem iuſta defraudabimus.
Iphi.Ne tu capillis igitur euulſis comam
Laniaris,aut pullos amictus ſumpſeris.
Cly.Iſthuc quid ais? O gnata quum pereas mihi?
Minime

Iphi. Minime profecto, Salua sum. Per me tibi
Famæ perennis ueniet indytum decus.
Cly. Cuiusmodi hoc est quod mones? an obsecro
Non conuenit lugere mortem me tuam?
Iphi. Minime, Sepulchrum quando nec statuent mihi.
Cly. Quid? an sepulchri non sat est occumbere?
Iphi. Etenim ipsa, diuæ maximo natæ Ioue
Mihi futura templa monumenti loco.
Cly. Age gnata in istis nunc uoluntati tuæ
Morem geram, quando ipsa dixisti probe.
Iphi. Vtpote beata, ac bene merens de Græcia.
Cly. Sed quid tuis renuncio sororibus?
Iphi. Ne quando pullis membra uelent uestibus.
Cly. Virginibus autem quod libenter audiant,
Quid me tuo iubes referre nomine?
Iphi. Feliciter iubeas ualere. Et hunc mihi
Alas Orestem, ut exolescat in uirum.
Cly. Complectere, hoc uisura postremum die.
Iphi. Germane cordi unus meo charissime,
Vtcunque tu pro uiribus certe tuis,
Tuæ sorori es opitulatus sedulo.
Cly. Est aliud, Argis quod uelis curarier,
In quo queam tibi facere gratum filia?
Iphi. Meum parentem, coniugem genitrix tuum,
Ob ista quæso facta ne quid oderis.
Cly. Isti tua multum laborum gratia
Exhauriendum, atrociaque certamina
Subeunda.

Iphi. Verum inuitus hic me perdidit,
Consulere quærens dignitati Græciæ.
Cly. Atqui uolens si faciat isthuc, aut dolo,
Et indecore faciat, & parum Atreo
Dignum parente.
Iphi. Me quis hinc deduxerit
Mihi prius, q̃ tracta lanietur coma?
Cly. Ego te sequar.
Iphi. Faxis caue, neque conuenit.
Cly. Tuis adhærens uestibus.
Iphi. Mihi o parens
Obtēpera, mane. decorum enim id magis
Mihi, tibiq́. Cæterum me quispiam
Ex his ministris patris, in pratum deæ
Artemidis hinc deducat, ubi mactabimur.
Cly. Discedis è heu gnata.
Iphi. Scilicet, neque
Reditura rursus abeo. CLY. matre uidelicet
Numnam relicta?
Iphi. Nempe sic, uti uides,
Indigne, & immerenter.
Cly. Ah mane obsecro.
Ne gnata ne me deseras.
Iphi. Haud te sinam
Stillantibus uexare lachrymis genas.
At uos puellæ Artemidi filiæ Iouis
Pæana canite, de nece, atque obitu mei
Bene ominantes. Tum Pelasgis omnibus
Precationes,

Precationes, faustáque sonent omina.
Ac primus aliquis auspicetur tollere
E corbe frondeis. Deinde puris ardeat
Sacer ignis in prochytis. pater porrò meus
Rite fragranteis teneat aras dextera.
Etenim salutem pariter & uictoriam
Paritura cunctæ, uenio genti Græciæ.

Iambicum dimetrum Acephalum, nonnulla etiam Catalectica.

Iphi. Ducitote me, Ilij
Diruendis mœnibus
Phrygibusq; perdomandis
Destinatam uictimam.
Serta texta porgite,
Comisq; uinciendis
Ferte frondeis, ac pijs
Irrigationibus,
Fontibusq; sacris,
Deuocate in ædem,
Deuocate in aram,
Heram Artemim potentem,
Artemim beatam.
Vti meopte sanguine
Capitisq; cæde nostri,
(Quando hoc ita est necesse)
Fata placem numinum.

Cho. O ueneranda,
Veneranda parens
Quomodo tibi debitas
Impertiemus

Impertiemus lachrymas?
Nam nefas, neque conuenit
Miscere sacra fletu.
Iphi. O sodalium
Turba dulcis uirginum,
Artemim communibus
Celebrate cantilenis,
Quæ croco rubentia
Carpenta, ducit urbi
Aduersa Chalcidensi.
Vbi bellicæ feruent trabes
Nominis causa mei,
Nempe hic reductis portuum
Aulidis secessibus,
Iō parens tellus,
O Pelasgica,
Mycenæq; nostri altrices.
Chor. Vrbem uocasti Persei
Cyclopio labore,
Manibusq; fabricatam.
Iph. Profecto lumen ingens
Aedidistis Græciæ,
Haud quidem abnuo mori.
Cho. Tua nanque tete gloria
Nullo relinquet tempore.
Iphi. Iō Iō
Phœbea fax diurnæ
Vectrix amica lucis,

O dulce lumen ætheris
Alterum mox alterum
Exigemus æuum,
Orbem alterum incolemus,
O blanda lux iam mihi uale.

Cho. Heus Heus.

Iambica dimetra, Acatalectica, mixta Catalecticis & Acephalis.

Spectate euntem uirginem,
Troiana per quam Pergama
Deuicta subruentur.
En comante uertice
Serta gestat frondea
Iniecta militum manu.
Mox uiraginis deæ
Aræ dicatum cespitem
Sacra scatente lympha,
Manantibusq; riuis,
Purpurante aspergine,
Cruoris irrigabit.
Candido de corpore
Ceruice quum resecta,
Procumbet, ac feriet solum.
Patria te manent sacra,
Te manent Pelagûm
Vniuersæ copiæ,
Classe quæ desyderant
Phrygios adire muros,
Quod quidem ut feliciter,

T Faustecq;

Faustéque cedat illis,
Agite prognatam Ioue
Inuocemus Artemin:
Semper colenda diua,
Humana cui placent sacra.
Da militi Pelasgo
Appellere Phrygium in solum,
Perfidæq; Troiæ
Sedes adire sacras.
Da uictorem Agamemnonem
Victrice cum caterua,
Pulcherrimum triumphum
In Græciam referre,
Læta uincientem
Indytæ tibi tempora
Victoriæ corona.
Laude parta nominis
Quod usque uiuat,& quod
Nullis senescat unquam,
Intercidát ue sæculis.

Nun. Prodito tectis patre Tyndareo sata
Quo dicta cognoscas Clytemnestra mea:

Cly. Audita me me uox exciuit foras,
Trepidamq; misere, diro & attonitam metu:
Num tu mihi aliam calamitatem quampiam
Adfers ad hanc, quæ nunc adest?

Nun. De filia
Tua, stupenda nunciabo iam tibi, &

Porten-

Portentuoſa.
Cly. Proinde ne cunctêre, ſed
Expone rem, quantum potes celerrime.
Nun. Quin o mihi regina dilectiſſima,
Rem prorſus omnem luculenter audies.
Ex ordine autem cuncta narrabo, niſi
Si quid memoriæ lapſus, errantem mihi
Inter loquendum linguam item turbauerit.
Vt igitur in lucum deæ peruenimus
Artemidis, atque in floru lenta prata, ubi
Aderant Achiuûm conglobatæ copiæ,
Tuam cateruis proſequentes filiam,
Glomerata coiit ilico Argiuûm phalanx.
Simul atque porrò ductor Agamemnon uidet
Mox immolandam in lucum euntem uirginem,
Gemitum profundo ducit altum pectore,
Retroq; flexo uultu, amaras lachrymas
Profudit oculis, ora uelis obtègens.
At illa patri proxime aſſiſtens ſuo,
Hoc elocuta eſt: O parens, adſum tibi,
Et hocce corpus pro ſalute patriæ,
Proq; uniuerſa Græcia trado uolens.
Vt immolandum hinc ad dicatas numinis
Ducatis aras, quando diuûm oracula
Ita canunt. Prorſum quod ad me pertinet,
Et rem geratis bellicam feliciter,
Lætæq; uobis præmium uictoriæ
Cedat. proinde illud precor, ne clanculum

Mihi Pelasgûm quispiam admoueat manum.
Nihil reluctans colla porrigam, ac uolens.
Atque hæc quidem est effata. Cæterum stupor
Omneis capit, robur tuenteis uirginis,
Et uirginalis animi celsitudinem.
Talthybius autem, cuius hæ partes erant,
Media Pelasgorum inter astans agmina,
Bene ut ominentur copijs, denunciat,
Linguisq; faueant. deinde fatidicus celer
Calchas in auro intermicantem sportulam
Nudans, & è loculis acutum proferens
Imponit ensem, ac uirginis flauum caput
Sertis reuincit frondeis. tum Peleo
Aeditus Achilles, sportulam gestans sacram,
Sacrasq; peluieis celere cursu, numinis
Obibat aras, simul & hæc precatus est.
Artemi ferarum magna domitrix, ac Iouis
Veneranda proles, quæ nitentem luminis
Blandifacem alto noctium silentio
Vectare solita es, placida sume uictimam hanc,
Quam tibi damus, simul Pelasgûm exercitus,
Simul & Agamemnon imperator agminum,
Intaminatum sanguinem, qui uirginis
Pulcherrima manabit è ceruicibus.
Ac dextra classi prosperum cursum annue,
Liceátque nobis Marte capere Pergama.
Stant inter hæc fratres Atridæ, omnisq; item
Exercitus, solo tenentes lumina.

Atq; ibi

Atq; ibi sacerdos, ense correpto manu
Rite est precatus, deinde dispicit locum,
Qua commode iugulum feriret uirginis.
Mentem mihi haud exiguus occupat dolor,
Stabamq; mœstus ora defigens solo,
Oculosq; pronos. Cæterum subito noua,
Visuq; mira res ibi accidit, sonum
Plagæ per auras nemo non sensit palàm.
Porrò puella, nescio quonam loci
Euanuit subducta. tum uocem stupens
Tollit sacerdos, turba Graij exercitus
Acclamat uniuersa, dum quoddam uidet
Mirabile ostentum à deorum quopiam
Conspectibus spem præter obiectum suis.
Quod credier nequibat, ac ne tum quidem
Oculis ubi coràm pateret testibus.
Siquidem iacebat cerua palpitans humi,
Visenda uasti mole mira corporis,
Specie decente insignis, ac spectabilis,
Cuius cruore imbuta nominis affatim
Vndabat ara, proinde Calchas interim
Quantum putas gauisus, hæc effatus est:
Huius Pelasgûm principes exercitus
Communis, hanc coràm uidetis hostiam,
Altaribus quam diua supposuit suis,
Ceruam uolucrem: En hancce uirginis uice
Amplectitur libentius, ne quid suas
Commaculet aras nobilis uirgunculæ

Cæde cruenta,& hocce consulit uolens
Boni,accipitq́;,ac prosperos per æquora
Vndosa cursus annuit nobis,uti
Priameia liceat classe adire Pergama.
Quapropter omnes classe uecti milites
Animum bonum,fiduciamq́; sumite,
Ac petite naueis.hoc enim nobis die
Curuis relictis portuum secessibus
Aulidis,aranda Aegæa ratibus æquora.
Vt penitus autem uictima est Vulcanijs
Exusta flammis,tum precatus prospera est
Sacrificus,ut reditus sequundus ab Ilio
Victricibus domum daretur copijs.
Ad me tibi transmisit Agamemnon,uti
Hæc nunciarem,ac certiorem redderem,
Ipsi deûm quid accidisset numine,
Et ut pararit sibi per omnem Græciam
Famæ decus,quod nulla prorsus sæcula
Obliterabunt. ast ego uidelicet
Quod ipse præsens,his & oculis uiderim,
Id narro.proles ad deûm consortia
Tua subuolauit.Proinde quod reliquum est,age.
Istam remittas mentis ægritudinem,ac
Tuo marito desinas irascier.
,,Inopina diuûm fata,quosq́; diligunt,
,,Seruant.hic unus filiam mulier tuam,
,,Et mortuam conspexit,& uiuam dies.
Chor.Vt ista uolupe est,tibi ferentem nuncium
Audire,

Audire, porrò cœlitum in consortio
Transigere uitam, pignus affirmat tuum.
Cly. Quis te deorum gnata rapuit?
Qui te compellabo rite?
Quid dicam, aut quid suspicer? an ne hoc
Mihi frustra blandirier his uerbis,
Tristi ut luctu tui desistam?
Chor. Atqui huc Agamemnon uenit ductor,
Vnde hæc ipsa possis audire.
Aga. Vxor, beati filiæ causa sumus
Forsan futuri. quippe certum est cœlitum
Illam in deûm manere contubernio.
At tibi puello hoc pariter abducto, domus
Repetenda. siquidem ut nauigare copiæ
Properent uides, Valeto. Colloquar diu
Troia reuersus, & interim tibi sit bene.
Chor. Felix Atrida terram adi Phrygiam,
Felix redito.
Mihi pulcherrima abs Troia spolia huc reportans.

EVRIPIDIS IPHIGENIAE IN *Aulide Desiderio Erasmo Interprete*, FINIS.

BASILEAE APVD THOMAM VVOLF MENSE FEBRVARIO. ANNO M. D. XXII.

EURIPI-
DES
DUAE
TRAGŒ
DIAE